TAM TAM OMMEGANG

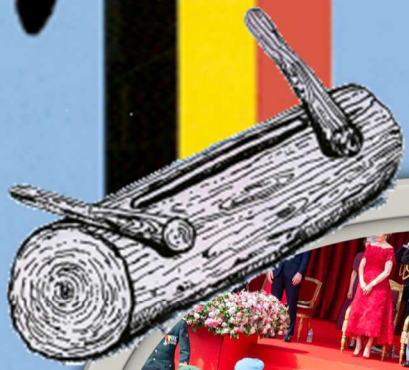

TUNGULU

Congo '60 - 14Det

SWEEP & KILL

AG 2025 AV

May 27th 2025

Photos / Foto's :
Compagnon Jacques ORBAN

Belgische Vereniging van Veteranen en Compagnons v/d Ommegang, vzw.
Ondernemingsnr: 414 294 720 ~ Lid van SERVIO en van de Nationale Federatie van Veteranen

Association Belge des Vétérans et des Compagnons de l'Ommegang, asbl.
N° d'entreprise: 414 294 720 ~ Membre de SERVIO et de la Fédération Nationale des Vétérans

Maatschappelijke zetel / Siège social : Rue du Linchet 4 – 1435 Corbais

TAM TAM OMMEGANG

Nr/o 206 ~ 3/2025

CONGO & RUANDA-URUNDI 60, OMMEGANG, RED & BLACK DRAGONS 64, RED BEAN 78, GREEN BEAM, BLUE BEAM, SILVER BACK, SUNNY WINTER, GREEN STREAM, DAS, MAMBA-ARTEMIS, UNMO, WINTER LODGE, SHARP, SOUTHERN BREEZE, RESTORE HOPE, UNOSOM, MINURSO, UNAMIR, UNDP-CMAC, COLUMBUS, IFOR, UNTAES, UNSCOM, SFOR, ALBA, ALBALODGE, AFOR, KFOR, ALLIED HARVEST, ALLIED FORCE, LAOS, EUMM, AMBER/FOX, ISAF, CONCORDIA, ESSENTIAL HARVEST, AVENIR, ACTIVE ENDEAVOUR, WEST SHARK, TSUNAMI, BELBAT, MOVING STAR, BOSNIA ROAD, JOINT FALCON, SAHEL, ALTHEA, AMIS, DUTCH / BELGIAN DRAGON, ENDURING FREEDOM, UNMIK, UNMIS, UNMOGIP, UNTSO, BELUFIL, EUFOR UAV, PPM.

Verantwoordelijke uitgever / Éditeur responsable:
Compagnon Voorzitter / Président Léon DE WULF
Dorpsstraat 206 / Bus 1 ~ 3078 Meerbeek

Tam Tam Ommegang is een tweetalig tijdschrift waarin de artikels worden uitgegeven in de door de schrijvers gekozen taal. De ingezonden teksten worden onder de verantwoordelijkheid van hun opstellers gepubliceerd.

Tam Tam Ommegang est un périodique bilingue qui publie des articles dans la langue choisie par leurs auteurs. Les textes sont reproduits sous la responsabilité de leurs auteurs.

Lidgeld/Cotisation & abonnement :
België / Belgique: 15€ — In het Buitenland / À l'étranger : 25€
Bankrekening / Compte bancaire: BE17 3101 7279 9021 (BIC : BBRUBEBB)
Compagnons Ommegang te Brussel / à Bruxelles

www.Compagnons-Ommegang.com

Administration@Compagnons-Ommegang.com

SOMMAIRE / INHOUDSTAFEL ~ TTO 206

3 Grand Conseil / Grote Raad Ommegang

4 Le Mot du Président / Het Woord van de Voorzitter

5 « Congo '60 - 14Det - Tungulu & Sweep and Kill » par le / door Compagnon Jean LOOSVELDT

10 Nouvelles de nos Membres / Nieuws van onze Leden par le / door Compagnon Guy BRUNEEL

11 IN MEMORIAM Compagnons Claude BUISSERET, Jean BRYSSE, Julien "Jules" DEURWAERDER, Roger LEYS & Herman DEPREZ.

14 Procès-verbal de l'AG / Notulen van de AV 2025 par le / door Compagnon Guy BRUNEEL

20 Porte-drapeau: Appel à candidatures / Vaandeldrager: Oproep naar kandidaturen

21 IN MEMORIAM : Tableau d'Honneur des militaires morts en opération ou en mission & Compagnons d'Honneur à titre posthume / Eretabel van de militairen overleden in operatie of opdracht & Erecompagnons ten postume titel

22 "Mislukking in Bukavu" (3de deel) par le / door Compagnon Jean-Pierre SONCK

30 Agenda 2025 des / van de Compagnons

30 Photos Commémoration / Foto's Herdenking BUTA '65

31 « "La Légion saute sur Kolwezi" Le film, le débat / De film, het debat » (2ème partie / 2de deel) proposé par le / voorgesteld door Compagnon Jempy BONJEAN†

39 Uitnodiging en Inschrijvingsformulier Dag des Weerziens 2025

40 Invitation et Formulaire d'inscription Journée de Retrouvailles 2025

Cover 1 : « Congo '60 - 14Det - Tungulu & Sweep and Kill » ~ AG / AV 2025 ~ Défilé / Defilé 21/07/2025

Cover 2 : Photos Assemblée Générale 2025 et repas de corps / Foto's Algemene Vergadering 2025 en korpsmaltijd

Cover 3 : Photos / Foto's Belgian Cenotaph Parade London 2025

Cover 4 : Photos Défilé National / Foto's Nationaal Defilé 2025

Dans le prochain numéro / In de volgende uitgave :

« La Guerre de Corée » / "De Koreaanse Oorlog" (5ème partie / 5de deel) par IV-INIG / door IV-NIOOO

NATIONALE FEDERATIE VAN VETERANEN (NFV) FÉDÉRATION NATIONALE DES VÉTÉRANS (FNV)						ANDERE VERENINGINGEN MET KONGO VERBONDEN AUTRES ASSOCIATIONS LIÉES AU CONGO	
FratChA	ANCPV	NVBHHO FNCBOH	KFMB FRME	VMTS CCTM	BVVCO ABVCO	KKOOAV CRAOCA	URFRACOL

Nationale Federatie van Veteranen (NFV) / Fédération Nationale des Vétérans (FNV)

- Fraternelle Royale des Chasseurs Ardennais (FratChA),
- Amicale Nationale Para-Commando Vriendenkring (ANPCV),
- Nationale Verbroedering van de Blauw Helmen en Humanitaire Operaties (NVBHHO) / Fraternelle Nationale des Casques Bleus et Opérations Humanitaires (FNCBOH),
- Koninklijke Federatie van Militairen in het Buitenland (KFMB) / Fédération Royale des Militaires à l'Étranger (FRME),
- Vriendenkring Militaire Technische Samenwerking (VMTS) / Cercle de la Coopération Technique Militaire (CCTM),
- Belgische Vereniging van Veteranen en Compagnons van de Ommegang (BVVCO) / « OMMEGANG » / Association Belge des Vétérans et des Compagnons de l'Ommegang (ABVCO).

Andere verenigingen met Kongo verbonden / Autres associations liées au Congo

- Koninklijke Kring der Oud-Officieren van de Afrikaanse Veldtochten (KKOOAV) / Cercle Royal des Anciens Officiers des Campagnes d'Afrique (CRAOCA),
- Union Royale des Fraternelles Coloniales (URFRACOL) .

Grand Conseil « OMMEGANG » Grote Raad

Organe d'Administration – BestuursOrgaan		**Président / Voorzitter** **Compagnon Léon DE WULF** Dorpsstraat 206 / Bus 1 ~ 3078 Meerbeek	Tel: 0475 333 326 leon.de.wulf@telenet.be
		Vice-Président / Vicevoorzitter **Compagnon Luc MARCHAL** Rue du Linchet 4 ~ 1435 Corbais	Tel: 010 65 73 57 lmarchal@skynet.be
		Secrétaire / Secretaris **Compagnon Guy BRUNEEL** Groot-Brittanniëlaan 23 ~ 9000 Gent	Tel: 0475 824 156 guy.bruneel@gmail.com
		Trésorier / Penningmeester **Compagnon Didier WILLAERT** Clos des Cerisiers / Kerselarengaard 53 ~ 7850 Enghien / Edingen	Tel: 0477 534 939 didier.willaert@outlook.fr
		Administrateur / Beheerder **Compagnon Pascal LAUREYS** Rue des Limonadiers 9 ~ 4280 Avin	Tel: 0476 832 139 pasc.laureys@gmail.com
Comité Directeur – DirectieComité		**Compagnon Jean BRUYÈRE** Leopold van Tyghemlaan 4 ~ 8400 Ostende	Tel: 0476 70 39 56 jeanbruyere47@gmail.com
		Compagnon Michel DE HASQUE Rue de la Station de / Stationsstraat van Woluwe 50 ~ 1200 Bruxelles / Brussel ***Porte-drapeau a.i. / Vaandrig a.i.***	Tel: 0475 74 36 62 micheldehasque@gmail.com
		Compagnon Michel NEYT Boulevard des Invalides / Invalidenlaan 171/9 ~ 1160 Bruxelles / Brussel ***Public Relations***	Tel: 0495 28 27 62 michel.neyt@outlook.be
		Compagnon Jacques ORBAN Tarwelaan 10 ~ 3090 Overijse ***Boutique & Logistique / Boetiek & Logistiek***	Tel: 0477 44 68 78 jacques.orban47@gmail.com
		Compagnon Freddy VANDER LINDEN Avenue Saint-Hubert 36 ~ 7090 Hennuyères ***Tam Tam Ommegang & Internet site***	Tel: 0476 64 72 09 freddy.vanderlinden@skynet.be
Conseillers – Raadgevers		**Compagnon Norbert DE LOECKER** Vinkenboslaan 7 ~ 2960 Sint-Job-In-'t-Goor ***Traducteur / Vertaler***	Tel: 0494 25 22 25 norbertdeloecker@skynet.be
		Compagnon Jean-Pierre SONCK Avenue Winston Churchill / Winston Churchilllaan 176 ~ 1180 Bruxelles / Brussel ***Conseiller historique / Historische adviseur***	Tel: 02 345 89 93 sonckjp@yahoo.fr

Het Woord van de Voorzitter

Beste Compagnons,

Wat vliegt de tijd toch snel want we zijn al voorbij de helft van het jaar 2025 en we kunnen maar vast stellen dat we in zeer onzekere tijden leven.

De Amerikaanse President Trump wil zijn Russische collega Poetin ontmoeten om tot een oplossing te komen maar zonder de Oekraïense President Zelensky nochtans gesteund door meerdere Europese bondgenoten. Kan hier uiteindelijk een oplossing gevonden worden of zal het zoals vaak alleen tot forse uitspraken komen zonder enig concreet resultaat die tot vrede zou kunnen leiden ? Niemand die hier echt kan op antwoorden gezien niemand kan voorspellen wat de wispelturige Trumpuit zijn mouw zal schudden om te proberen de expansiedrang van Poetin in te tomen.

Ook het conflict in de Gaza streek zit in een impasse want Israël blijkt besloten te hebben om zich het volledig Gaza gebied eigen te maken. De overblijvende Israëlische gijzelaars blijven intussen ondervoed in Hamas handen en geen enkel signaal wijst op een komende vrijlating. Ondertussen blijven de beelden van ondervoede Palestijnen, vooral dan kinderen, de wereld rondgaan en beginnen meer en meer mensen en organisaties sancties te eisen tegen de onmenselijke houding van Israël. Regeringen en Parlementen worden in meerdere landen van de wereld onder druk gezet om een Palestijnse staat te erkennen, wat ook een aantal landen reeds gedaan hebben.

In meerdere vooral Zuid-Europese landen woeden hevige bosbranden door de aanhoudende hitte veroorzaakt door de klimaat opwarming en meerdere mensen hebben al have en goed verloren en moeten systematisch geëvacueerd worden.

Hopelijk genieten jullie allen nog van onze mooie zomer met soms echte hittegolven want het is bijna voorbij. De kinderen moeten weldra terug naar school want de verlofperiode loopt op zijn einde en voor ons staan een aantal jaarlijkse ceremonies voor de deur zoals u in de TTO 206 kunt lezen waarop u van harte welkom bent.

Met mijn welgemeende en collegiale groeten,

Léon DE WULF
Compagnon Voorzitter

Le Mot du Président

Chers Compagnons,

Comme le temps passe vite, car nous sommes déjà au-delà de la moitié de l'année 2025 et nous pouvons constater que nous vivons dans des temps très incertains.

Le président américain Trump souhaite rencontrer son homologue russe Poutine pour trouver une solution, mais sans le président ukrainien Zelensky, pourtant soutenu par plusieurs alliés européens. Une solution pourra-t-elle finalement être trouvée et où cela ne mènera-t-il, comme souvent, qu'à de fortes déclarations sans aucun résultat concret qui pourrait mener à la paix ? Personne ne peut vraiment répondre à cela, étant donné que personne ne peut prédire quelles surprises imprévisibles Trump pourrait sortir de sa manche pour tenter de freiner l'expansionnisme de Poutine.

Le conflit dans la région de Gaza est également dans une impasse car Israël semble avoir décidé de s'approprier totalement le territoire de Gaza. Les otages israéliens restants continuent d'être sous-alimentés entre les mains du Hamas et aucun signe ne montre qu'une libération est à venir. Pendant ce temps, les images de Palestiniens malnutris, surtout des enfants, circulent à travers le monde et de plus en plus de personnes et d'organisations exigent des sanctions contre l'attitude inhumaine d'Israël. Les gouvernements et les parlements de plusieurs pays du monde sont sous pression pour reconnaître un État palestinien, ce que certains pays ont déjà fait.

Dans plusieurs pays, notamment en Europe du Sud, de violents incendies de forêt ravagent en raison de la chaleur persistante causée par le réchauffement climatique, et de nombreuses personnes ont déjà perdu leurs biens et doivent être systématiquement évacuées.

J'espère que vous profitez tous encore de notre belle été avec parfois de vraies vagues de chaleur car cela touche presque à sa fin. Les enfants doivent bientôt retourner à l'école car la période de vacances touche à sa fin et pour nous, plusieurs cérémonies annuelles se profilent à l'horizon comme vous pouvez le lire dans ce TTO 206 auquel vous êtes chaleureusement invités.

Avec mes salutations sincères et collégiales,

Léon DE WULF
Compagnon Président

Vertaling: Compagnon Norbert DE LOECKER

Exercice de Survie « Tungulu »

Il y avait 2 parcours N-S et S-N après un parachutage en drill d'évacuation d'urgence de l'avion (un Dakota) sur la DZ entre Kaniama et Kamina et la rivière Lubishi, à environ 5 km à l'est du poste d'élevage de Mutuy. (parcours S-N)

À mi-parcours, sur la route Mukunda-Kashilu, le 5ème jour contrôle visite médicale.

Arrivée, le 10ème jour sur la route Kashilu-Lualu au carrefour avec la route de Kalombwa.

Ensuite terminée par une épreuve morale « un drill » de 15 minutes.

La 1ère session eut lieu en 1956, après que le **Capitaine Militis** (initiateur de l'opération) et

Overlevingsoefening "Tungulu"

Er waren 2 trajecten, N-Z en Z-N, na de dropping in noodevacuatie uit het vliegtuig (Dakota) op de DZ tussen Kaniama en Kamina en de Lubishi rivier, op ongeveer 5 km ten oosten van het kweek station Mutuy (traject Z-N).

Halfweg, op de baan Mukunda-Kashilu, op de 5de dag medische controle.

Aankomst op de 10de dag op de baan Kashilu-Lualu aan het kruispunt met de baan naar Kalombwa.

Vervolgens beëindigd met een morele proef : "een drill" van 15 minuten.

De 1ste sessie vond plaats in 1956, nadat **kapitein Militis** (initiatiefnemer van de

Contrôle de la « Ration C » par le Lt Jo MISEROCCHI

Controle van "Rantsoen C" door Lt Jo MISEROCCHI

l'**Adjudant Dumont**, accompagnés de pisteurs indigènes, eurent fait la première expérience (février) avec l'autorisation du **Major Van der Heyden**, commandant du 3 Para.

Le **Major Van der Heyden** fait larguer au 5ème jour de l'épreuve un message lesté par avion à ses hommes épuisés :

« Au capitaine Militis et à ses compagnons, ce sera votre plus grand mérite d'avoir été les premiers, au sein de notre armée, à réaliser cette expérience.

Les autres ne feront jamais que suivre le chemin que vous avez tracé.

operatie) en **adjudant Dumont**, begeleid door inlandse spoorzoekers, de eerste ervaring hadden opgedaan (februari), met de toelating van Majoor Van der Heyden, commandant 3 Para.

Majoor Vander Heyden laat de 5de dag van de proef een bericht dumpen door een vliegtuig aan zijn uitgeputte mannen:

Progression

Vooruitgang

Passage de la rivière

Rivier oversteken

"Aan kapitein Militis en zijn mannen, het zal jouw grootste verdienste zijn de eerste te zijn geweest, in de schoot van ons leger, deze ervaring te hebben meegemaakt.

De anderen zullen nooit anders doen als de weg volgen die jullie hebben geëffend.

Dank zij jullie zal ons regiment steeds in de voorhoede staan als het gaat om altijd nieuwe wegen te zoeken en te openen.

Grâce à vous, notre régiment sera à l'avant-garde, cherchant et ouvrant toujours de nouvelles voies.

Je vous en félicite. Bonne route »

En 1956, 1.125 hommes participèrent à la survie, 250 abandonneront avant la fin.

Ik feliciteer jullie. Goede baan.“

In 1956 namen 1125 mannen deel aan de Overleving, 250 gaven op vóór het einde.

Honderden Para-Commando's namen hieraan deel tot **begin januari 1960.**

Op 07 december 1959 dringt **Kapitein Militis** (in die tijd), begeleid door **Onderluitenant dokter Halkin**, door de jungle om vrijwilligers te controleren.

Het project van een Overleving in de Mayumbe wordt voorbij gestoken door de

Des centaines de Para-Commandos y participèrent jusqu'au **début Janvier 1960.**

Le 7 décembre 1959, le **Capitaine Militis** (à l'époque) s'enfonce dans la jungle du Mayumbe en compagnie du **Médecin Sous-lieutenant Halkin**, chargé de contrôler les volontaires.

Le projet d'une survie dans le Mayumbe sera dépassé par les évènements de l'Indépendance du Congo.

Toutefois les Para-Commandos du **14ème détachement** eurent la chance d'effectuer en **janvier 1960** la **dernière** « Survie » officiellement reconnue au plus haut niveau de l'armée belge.

Merci Mon Colonel.

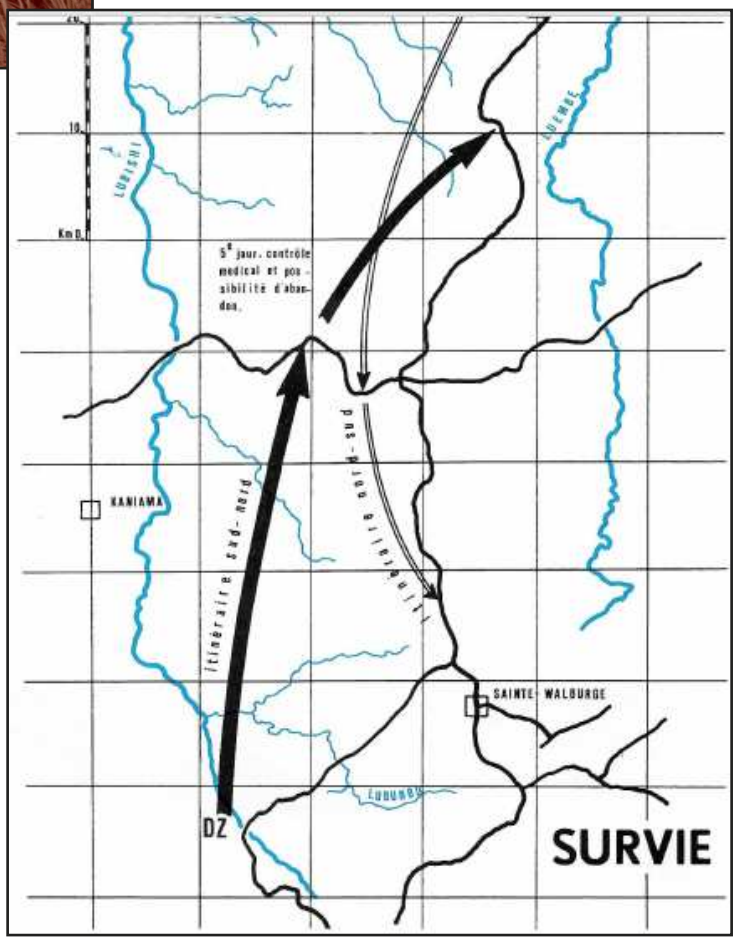

gebeurtenissen van de Onafhankelijkheid van Congo.

In ieder geval kenden de para-commando's van het **14de Detachement** het geluk **in januari 1960** de **laatste** "Overleving" te kunnen uitvoeren, officieel erkend op het hoogste niveau van het Belgisch Leger.

Dank u wel Kolonel.

OPÉRATION « Sweep and Kill »

Il s'agit d'une opération créée par le **Capitaine Guerisse** effectuée à partir de 1955 jusqu'en **1959** (encore une dernière).

OPERATIE "Sweep and Kill"

Het gaat over een operatie opgemaakt door **Kapitein Guerisse,** uitgevoerd vanaf 1955 tot **1959** (nog een laatste).

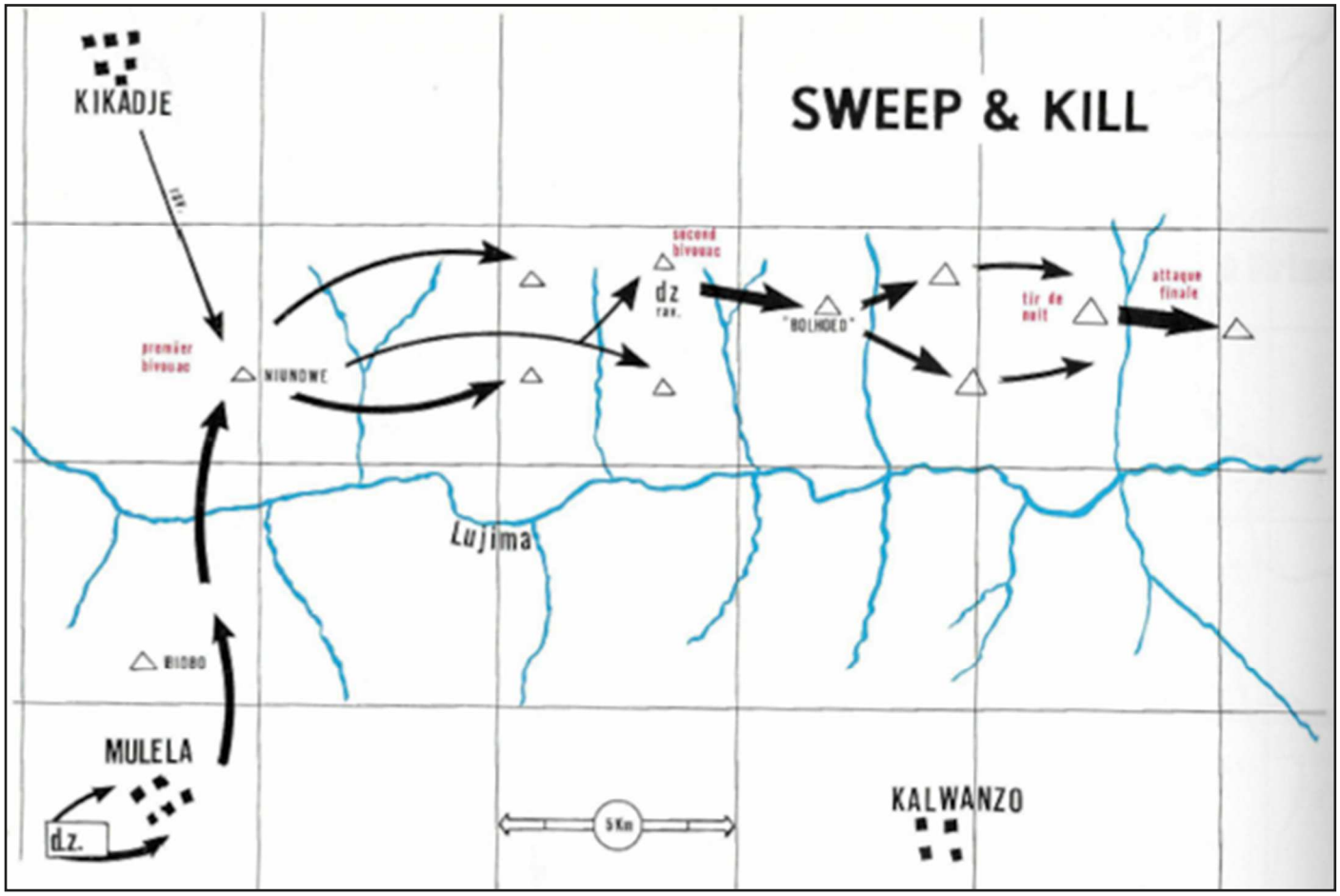

Dans la vallée de la Lujima, au NE de Kamina.

Une vallée truffée de forêts, de ravins, de rochers, d'affluents.

In de vallei van de Lujima, ten NO van Kamina.

Een vallei vol met bossen, ravijnen, rotsen , zijrivieren.

1er jour, parachutage massif à l'aube, au Sud de la **Lujima**, suivi de l'attaque du village de **MULELA** et d'un repli au Nord pour tenir bivouac sur la crète de **Niundwe**.

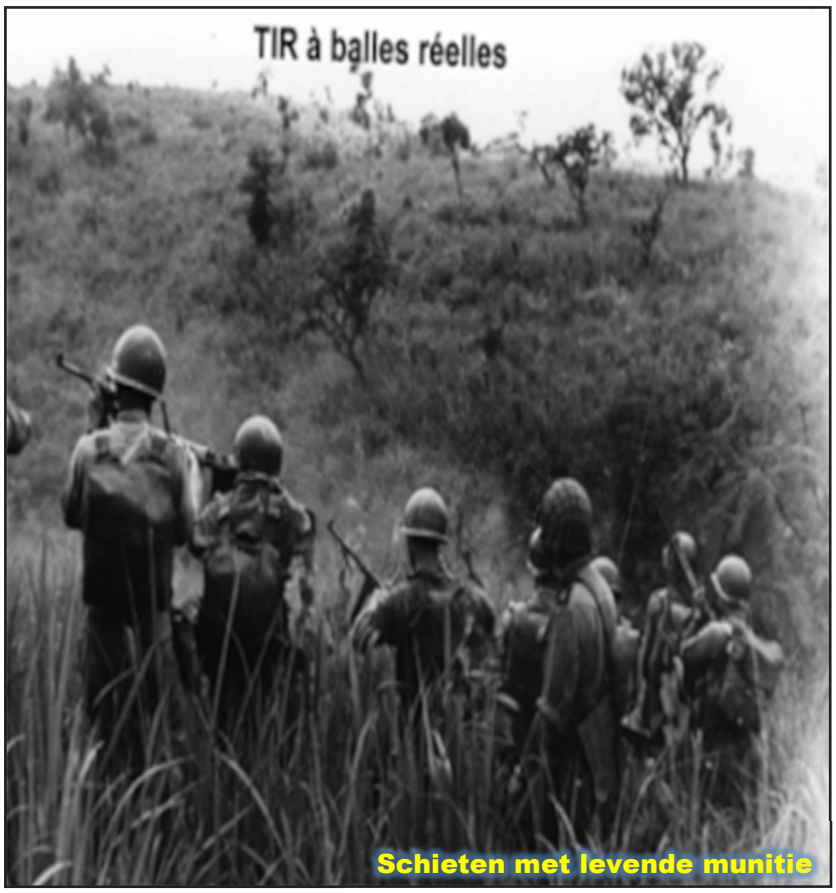

1ste dag : massieve dropping bij dageraad, ten zuiden van de **Lijima**, gevolgd door de aanval op het dorp **MULELA** en een terugplooien in het noorden om in bivak te gaan op de **Niundwe-**kam.

2ème jour, progression vers l'est avec **tirs à munitions de guerre** sur des cibles représentant l'ennemi.

2de dag : vordering naar het oosten met **vuur met oorlogsmunitie** op de doelen die de vijand voorstellen.

L'après-midi, ravitaillement par les C-119, **progression et tirs durant toute la nuit. (fusils, mitrailleuses, grenades, mortiers, armes lourdes)**

In de namiddag bevoorrading door C-119, **vordering en vuur gedurende de ganse nacht. (geweren, machinegeweren, granaten, mortieren, zware wapens)**

3ème jour, à

3de dag : opnieuw

nouveau des progressions avec simulation de bombardement par des « **Harvard** » et explosions au sol de charges de TNT, pour terminer par un assaut final sur la « crête ennemie ».

vordering met bombardement simulaties door de **"Harvards"** en ontploffingen op de grond met TNT ladingen, om te eindigen met een finale aanval op de "vijandelijke kam".

— FIN — — EINDE —

Nieuws van onze leden / Nouvelles de nos membres

Lijst afgesloten op / Liste arrêtée le 28/08/2025

Nieuwe leden / Nouveaux membres

Naam / Nom	Adres / Adresse Email - Tel	Operatie / Opération Peters / Parrains
Sonia VAN LOO Aangesloten lid Nr 2502	Weinebruggenlaan 14 ~ 8200 SINT-MICHIELS Sonia.VanLoo@Mil.be	Coöptatie: Weduwe Compagnon Julien DEURWAERDER

Wijzigingen / Modifications

Naam / Nom	Inlichting / Renseignement
Christian HOORNAERT	(courrier) % Yvon PONCE ~ Route de la Soye 47 ~ 6769 LIMES
Harry TACK	Stationsstraat 92 ~ 9810 EKE
Michel DE HASQUE	MichelDeHasque@GMail.com
Michel NEYT	Michel.Neyt@Outlook.be
Dominique HOOGHE	Hooghe-Dominique2@HotMail.com
Bibliothèque Universitaire de	Rue Hobbema 8 ~ 1000 BRUXELLES
Freddy VANDER LINDEN	Avenue Saint-Hubert 36 ~ 7090 HENNUYÈRES
Christian DELATTRE	« Saphir Residentie » Éliane Vogel-Polskystraat 20 / Bew 708 ~ 1020 LAKEN Cris.Delattre@Gmail.com

Overleden le/ Membres décédésden

Claude BUISSERET († ?) ~ Jean DETHIER († 18/12/2022) ~ Jean BRYSSE († 22/06/2023)
Guy SPELIER († 25/02/2025) ~ Julien DEURWAERDER († 23/03/2025) ~ Roger LEYS († 14/04/2025)
Herman DEPREZ († 4/07/2025)

Het bestuur en de leden betuigen hun innige deelneming aan de familie bij het zware verlies dat hen treft.

Le comité et les membres présentent aux familles leurs condoléances les plus sincères et s'associent à la douleur qui est la leur.

Aftredende leden / Membres démissionnaires

~ René MULLER ~

Secretaris **Secrétaire**	Compagnon **Guy BRUNEEL** Groot-Brittanniëlaan 23 9000 GENT	Tel 0475/824156 guy.bruneel@gmail.com

Helpt de secretaris

Graag Schriftelijk !

- Meldt hem schriftelijk iedere wijziging in uw administratieve toestand: adreswijziging of affectatie, promotie, enz.
- Iedere inlichting tot het terugvinden van uit het oog verloren leden is welkom. (zie het rubriek "**TTO terug naar afzender**")

Aidez le secrétaire

De Préférence par écrit !

- Communiquez-lui tout changement dans votre situation administrative (changement d'adresse ou d'affectation, promotion, etc…)
- Tout renseignement permettant de retrouver les membres perdus de vue est le bienvenu. (voir la rubrique "**TTO retournés à l'expéditeur**")

IN MEMORIAM

Le Grand Conseil des Compagnons de l'Ommegang a le pénible devoir de vous annoncer le décès du

De Grote Raad van de Compagnons van de Ommegang heeft de droevige plicht het overlijden te melden van

Compagnon Claude BUISSERET

- **Vétéran de la Force Aérienne**
- **Dernier Commandant de la FATaC**

- **Veteraan van de luchtmacht**
- **Laatste commandant van FATaC**

Les Compagnons de l'Ommegang présentent à sa Famille leurs sincères condoléances et s'associent à sa peine.

De Compagnons bieden aan de Familie hun oprechte blijken van innige deelneming aan.

IN MEMORIAM

De Grote Raad van de Compagnons van de Ommegang heeft de droevige plicht het overlijden te melden van

Le Grand Conseil des Compagnons de l'Ommegang a le pénible devoir de vous annoncer le décès du

Compagnon Jean BRYSSE

- **Veteraan van de 1Para**
- **Operaties Rode & Zwarte Draak (Congo 1964)**

Geboren te Wervik
op 11 november 1941
Overleden te Koksijde op 22 juni 2023

- **Vétéran du 1Para**
- **Opération Dragon Rouge & Noir (Congo 1964)**

Né à Wervik
le 11 novembre 1941
Décédé à Coxyde le 22 juin 2023

Compagnon Julien « Jules » DEURWAERDER

- **Veteraan van de 1Para**
- **Operaties Rode & Zwarte Draak (Congo 1964)**

- **Vétéran du 1Para**
- **Opération Dragon Rouge & Noir (Congo 1964)**

Titularis van de Erkentelijkheidsmedaille van de Ommegang ; lid van onze vereniging sinds haar 1985

Titulaire de la Médaille de la Reconnaissance de l'Ommegang ; membre de notre association depuis 1985.

Geboren te Brugge op 10 juli 1937
Overleden te Brugge op 23 maart 2025

Né à Bruges le 10 juillet 1937
Décédé à Bruges le 23 mars 2025

Compagnon Roger LEYS

Vétéran de missions au Congo/ Zaïre (1955-1960 & 1971-1978), et au Rwanda (1965-1970)

Veteraan van opdrachten in Congo/ Zaïre (1955-1960 & 1971-1978), en in Rwanda (1965-1970)

Né à Hensies le 15 mai 1933
Décédé à Audregnies le 14 avril 2025

Geboren te Hensies op 15 mei 1933
Overleden te Audregnies op 14 april 2025

Compagnon Herman DEPREZ

Vétéran

Veteraan

Titulaire de la Médaille de la Reconnaissance de l'Ommegang ; membre de notre association depuis 1994.

Titularis van de Erkentelijkheidsmedaille van de Ommegang ; lid van onze vereniging sinds haar 1994

Décédé le 4 juillet 2025

Overleden op 4 juli 2025

Les Compagnons de l'Ommegang présentent à sa Famille leurs sincères condoléances et s'associent à sa peine.

De Compagnons bieden aan de Familie hun oprechte blijken van innige deelneming aan.

Notulen van de statutaire algemene vergadering (AV) van de Belgische Vereniging van Veteranen en Compagnons van de Ommegang vzw, gehouden op dinsdag 27 mei 2025 in Prins Albertclub te Brussel

De vergadering begint om 11.00 uur

Inleidende woorden door de voorzitter

Namens de Grote Raad heet de voorzitter iedereen welkom op deze algemene vergadering van 2025.

Hij is verheugd dat er ondanks het jaarlijkse ledentalverlies door overlijden en ontslag toch voldoende leden aanwezig zijn.

Hij bedankt de aanwezige leden voor het ingaan op onze uitnodiging.

De algemene vergadering is niet alleen een statutaire verplichting, maar de voorzitter benadrukt dat de algemene vergadering en de reünie dag ons de gelegenheid bieden om elkaar weer te zien en een gezellige tijd samen door te brengen.

Hij herinnert aan de verschillende activiteiten die dit jaar op het programma staan, met name de herdenking bij de cenotaaf in Londen op 12 juli 2025, de parade op 21 juli en de jaarlijkse barbecue, die dit jaar op zaterdag 13 september plaatsvindt. De inschrijvingsmodaliteiten staan vermeld in de TTO.

De voorzitter verwelkomt de leden die zich sinds de algemene vergadering van vorig jaar bij ons hebben aangesloten.

Hij hoopt dat zij zich snel *“onderdeel van de grote familie van de ommegang”* zullen voelen.

Procès-verbal de l'assemblée générale (AG) statutaire de L’Association Belge des Vétérans et Compagnons de l'Ommegang ASBL, qui s'est tenue le mardi 27 mai 2025 au Club Prince Albert à Bruxelles

La séance débute à 11 Hr 00

Mot d'introduction par le Compagnon président

Au nom du Grand Conseil le Compagnon président souhaite la bienvenue à cette assemblée générale 2025.

Il est heureux de voir un nombre suffisant de présence malgré la diminution annuelle de nos membres suite aux décès et démissions.

Il remercie les membres présents d’avoir répondu à notre invitation.

L’assemblée générale est non seulement une obligation statutaire mais, le Compagnon président insiste sur le fait que l’assemblée générale et la journée des retrouvailles nous donnent la possibilité de nous revoir et de passer un moment agréable ensembles.

Il tient à rappeler les différentes activités prévues cette année, principalement la commémoration au Cénotaphe à Londres le 12 juillet 2025, le défilé du 21 juillet, le BBQ annuel, cette année le samedi 13 septembre. Les modalités d’inscription figurent dans le TTO.

Le Compagnon président salue les membres qui nous ont rejoint depuis l’AG de l’année passée.

Il espère qu'ils se sentiront très vite « Intégrés dans la grande famille de l'ommegang ».

De dagorder dat tijdens de algemene vergadering wordt besproken, heeft betrekking op de jaarlijkse activiteiten waaraan onze vereniging in 2024 heeft deelgenomen en/of die zij heeft georganiseerd.

Hij bedankt de leden die aanwezig waren om deel te nemen aan de patriottische ceremonies.

Alvorens over te gaan tot de agenda, nodigt de voorzitter de aanwezige leden uit om op te staan en een minuut stilte in acht te nemen ter nagedachtenis van de leden die sinds de algemene vergadering van 2024 zijn overleden, de Compagnons:

L'exercice social qui sera rapporté lors de l'AG a trait aux activités annuelles auxquelles notre association a participé et/ou organisé en 2024.

Il tient remercier les membres qui se sont déplacés pour participer aux cérémonies patriotiques.

Avant de passer à l'ordre du jour, le Compagnon président invite les membres présents à se lever et à respecter une minute de silence afin de d'honorer les membres décédés depuis l'AG 2024, les Compagnons:

André SCHILDERMANS, Roland TORDOOR, Richard COROMBELLE, Nicole ALENUS, Jacquy MAGOTTEAU, William DUCHESNE, Éric HENCKAERTS, Gérard HOUBEN, Edouard DINANT, Louis SPINETTE, Jacques HENRI, Fernand BOEVE, Maurice DECOSTER.

Vervolgens verklaart hij de AV 2025 voor geopend.

Il déclare ensuite l'AG 2025 ouverte.

1. **Uitreiking van de Medaille van Erkenning van de Ommegang**

   Vier leden komen in aanmerking voor de medaille voor 25 jaar lidmaatschap, de Compagnons:

1. **Remise de la Médaille de la Reconnaissance de l'Ommegang**

   Quatre membres sont dans les conditions pour obtenir la Médaille pour 25 ans d'ancienneté, les Compagnons:

Walter MERTENS, Marc CARLIER, Jacquy FRANSEN, Patrick HOESSELS.

De enige aanwezige ontvanger is Compagnon Patrick Hoessels.

De medaille wordt uitgereikt voor uitzonderlijke verdiensten voor onze vereniging aan de Compagnons:

Didier WILLAERT, penningmeester

Pascal LAUREYS, bestuurder.

Le seul récipiendaire présent est le Compagnon Patrick Hoessels.

La médaille est remise pour services exceptionnels rendus à notre association aux Compagnons:

Didier WILLAERT, trésorier

Pascal LAUREYS, administrateur.

2. **Goedkeuring van de notulen van de AV 2024**

   De Compagnons hebben kennis kunnen

2. **Approbation du PV de l'AG 2024**

   Les Compagnons ont eu l'occasion de

nemen van de notulen van de AV 2024 in de TTO 201. Er zijn geen opmerkingen of commentaar van de leden.

De notulen van de AV 2024 worden unaniem goedgekeurd.

3. Voorlezing van de brief aan Z.M. de Koning.

De inhoud van de brief is opgenomen in de TTO.

4. Verslag van de penningmeester en decharge van de bestuurders voor het boekjaar 2024

De penningmeester van de Compagnons presenteert de balans van het afgelopen jaar.

De exploitatierekening vertoont een overschot van € 767,17.

prendre connaissance du PV de l'AG 2024 dans le TTO 201. Il n'y a eu aucune remarque ou commentaire de la part des membres.

Le PV de l'AG 2024 est approuvé à l'unanimité.

3. Lecture de la lettre adressée à SM le Roi.

Le contenu de la lettre figure dans le TTO.

4. Rapport du trésorier et décharge aux administrateurs pour l'exercice 2024

Le Compagnon trésorier présente le bilan de l'année écoulée.

Le compte d'exploitation présente un boni de 767,17€.

EXPLOITATIEREKENING - 2024 - COMPTE D'EXPLOITATION			
UITGAVEN / DÉPENSES		ONTVANGSTEN / RECETTES	
Bankkosten en Rente	227,75	76,17	Frais et Intérêts bancaires
BBQ	786,53	1.160,00	BBQ
Boetiek		416,00	Boutique
Lidgeld		3.251,00	Cotisations
Giften		273,00	Dons
Externe relaties	310,00		Relations extérieures
Algemene vergadering	1.051,87	855,00	Assemblée générale
Weerziensdag	1.790,10	1.800,00	Retrouvailles
Werkingskosten	1.820,99	24,00	Fonctionnement
TTO			TTO
TOTAAL	**5.987,24**	**7.855,17**	**TOTAL**
EXPLOITATIE RESULTAAT	**+ 1.867,93**		**RESULTAT D'EXPLOITATION**
Voorzieningen TTO (PHD)	- 1.100,76		Provisions TTO (PHD)
	+ 767,17		

BALANS – 2024 – BILAN			
	1/01/2024	**31/12/2024**	
Lopende rekening	3.208,02	3.595,78	Compte courant
Spaarrekening	27.019,83	28.500,00	Compte d'épargne
ANPCV Brabant	-7.000,00	-7.000,00	ANPCV Brabant
NETTO VERMOGEN	**23.227,85**	**25.095,78**	**AVOIR NET**
RESULTAAT	**+ 1.867,93**		**RESULTAT**

Hij presenteert een redelijk budget voor 2025.

Il présente un budget 2025 raisonnable.

BEGROTING – 2025 – BUDGET			
UITGAVEN / DÉPENSES		**ONTVANGSTEN / RECETTES**	
Lidgeld en giften		3.300,00	Cotisations et dons
Boetiek		500,00	Boutique
Externe relaties	350,00		Relations extérieures
Werkingskosten	2.000,00		Fonctionnement
TTO	2.300,00		TTO
TOTAAL	**4.650,00**	**3.800,00**	**TOTAL**
RESULTAAT	**- 850,00**		**RESULTAT**

De leden wordt gevraagd de raad van bestuur decharge te verlenen voor het boekjaar 2024.

De leden keuren dit unaniem goed.

Il est demandé aux membres de donner décharge à l'Organe d'administration pour l'exercice 2024.

Les membres approuvent à l'unanimité.

5. Contributie 2026

Voor leden woonachtig in België bedraagt de contributie € 15 INCLUSIEF verzending van de TTO.

Voor leden woonachtig in het buitenland bedraagt de contributie € 15 EXCLUSIEF verzending van de TTO.

5. Cotisations 2026

Pour les membres résidant en Belgique sera de 15€ AVEC l'envoi du TTO.

Pour les membres résidants à l'étranger ce sera de 15€ SANS l'envoi du TTO.

6. Verslag van de secretaris

Net als in voorgaande jaren heeft de secretaris, in plaats van data of activiteiten te herhalen die al aan de leden zijn meegedeeld, ervoor gekozen om uit zijn geheugen en zijn veertig jaar ervaring in het

6. Rapport du secrétaire

Comme les années précédentes, le Compagnon secrétaire, plutôt que de répéter des dates ou des activités qui ont déjà été communiquées aux membres, a préféré faire appel à sa mémoire et à ses

bestuur te putten om anekdotes of beslissingen te vertellen die niet verder zijn gekomen dan het bestuur.

Net als in voorgaande jaren, toen hij vertelde over de twintig jaar lobbywerk om de “Herinneringsmedaille voor gewapende humanitaire operaties” te verkrijgen, of over de oprichting van de “Ommegang-medaille” en de beginjaren van de TTO, ging hij dit jaar nog verder terug in de tijd en beschreef hij de eerste algemene vergadering en de beginjaren van de Ommegang.

7. BestuursOrgaan – DirectieComité

Ondanks de oproepen in de TTO heeft zich geen enkel lid aangemeld om de Grote Raad te versterken.

Dit jaar loopt alleen het mandaat van drie jaar van Compagnon Jean BRUYÈRE af.

Hij is herkiesbaar en kandidaat voor een nieuwe termijn in de Grote Raad.

Zijn kandidatuur wordt unaniem goedgekeurd.

8. Verslag van de hoofdredacteur van de TTO

De Compagnon Freddy VANDER LINDEN herinnert ons eraan dat de TTO het afgelopen jaar vier keer is verschenen.

De lay-out blijft ongewijzigd, van zeer goede kwaliteit en alle pagina's zijn in kleur gedrukt.

Het aantal exemplaren is teruggebracht tot 250 stuks.

De vier laatste nummers kunnen ook worden geraadpleegd op onze website.

De redacteur geeft een overzicht van de

quarante années passées dans le comité pour conter des anecdotes ou décisions qui n’ont pas dépassé le stade du comité.

Comme il l’a fait les années précédentes où il évoqué les 20 ans de lobbying pour obtenir la « Médaille Commémorative des Opérations Humanitaires Armées » ou parlé de la création de la « Médaille de l’Ommegang » où des débuts du TTO, cette année, il est encore plus remonté dans le temps et décrit la première assemblée générale et les débuts de l’Ommegang.

7. Organe d’Administration – Comité Directeur

Malgré les demandes parues dans le TTO, aucun membre ne s’est présenté pour renforcer le Grand Conseil.

Cette année, seul le mandat de trois ans du Compagnon Jean BRUYÈRE vient à expiration.

Il est rééligible et candidat pour un nouveau terme au sein du Grand Conseil.

Sa candidature est approuvée à l’unanimité.

8. Rapport du rédacteur en chef du TTO

Le Compagnon Freddy VANDER LINDEN nous rappelle que le TTO est paru quatre fois durant l’année écoulée.

Le lay-out reste inchangé, de très bonne qualité et toutes les pages sont imprimées en couleur.

Le nombre d’exemplaires a été réduit à 250 unités.

Il est également loisible de consulter les quatre dernières revues sur notre site internet.

Le Compagnon rédacteur en chef détaille

artikelen die in de TTO's van het afgelopen jaar zijn verschenen. De TTO werd aangevuld met foto's van de verschillende activiteiten.

Hij toont een grafiek die aantoont dat de teksten in de twee belangrijkste landstalen bijna gelijk zijn verdeeld.

De vertaalwerkzaamheden van Compagnon Norbert DE LOECKER worden in de verf gezet.

Hij bedankt de leden die hun foto's vriendelijk ter beschikking hebben gesteld.

De prijs per exemplaar is licht gestegen, maar was enkele jaren stabiel gebleven.

9. Website

Om onze opslagcapaciteit te vergroten, zijn we van website veranderd.

De Compagnon Freddy VANDER LINDEN zorgt voor de herindeling van onze gegevens.

Hij heeft ook grote plannen om de gegevens en informatie uit te breiden en het aantal rubrieken op de website te vergroten.

De informatie voor deelname aan de verschillende activiteiten van het jaar en het inschrijvingsformulier voor de barbecue staan in de TTO.

De Compagnon Voorzitter hoopt op een talrijke deelname aan deze activiteiten.

Aangezien de agenda is afgehandeld, wordt de vergadering om 12.00 uur gesloten.

les articles parus dans les TTO’s de l’année. Le TTO était agrémenté de photos des différentes activités.

Il montre un graphique montrant la quasi parité des textes dans les deux principales langues nationales.

Il est mis en exergue les travaux de traduction effectués par le Compagnon Norbert DE LOECKER.

Il remercie les membres qui, aimablement, partagent leurs photos.

Le prix de l’impression par exemplaire a légèrement augmenté mais il avait été stable durant quelques années.

9. Site internet

Pour augmenter nos capacités de stockage, nous avons changé de site web.

Le Compagnon Freddy VANDER LINDEN procède au réaménagement de nos données.

Il a également de grands projets pour étoffer les données ou renseignements et, augmenter les rubriques sur le site.

Les renseignements pour la participation aux diverses activités de l’année et le bulletin d’inscription au BBQ figurent dans le TTO.

Le Compagnon Président espère une participation nombreuse à ces activités.

Ayant épuisé l'ordre du jour, la séance est clôturée à 12Hr00

De Compagnon Voorzitter	De Compagnon Secretaris	Le Compagnon Président	Le Compagnon Secrétaire
Léon DE WULF	**Guy BRUNEEL**	**Léon DE WULF**	**Guy BRUNEEL**

LETTRE A SM LE ROI

Sire,

Ce jour le mardi 27 mai 2025, les Compagnons de l'Ommegang sont réunis à Bruxelles au Club Prince Albert à l'occasion de leur assemblée générale annuelle.

Ils y commémorent les opérations et missions extérieures auxquelles ils ont participés et qui ont valu à nos Forces armées un renom d'efficacité.

Ils profitent de l'occasion pour Vous redire, leur indéfectible attachement, la confiance qu'ils gardent en la Belgique et leur conviction que la Dynastie reste le ciment indispensable qui unit tous les Belges.

BRIEF AAN ZM DE KONING

Sire,

Op deze dinsdag 27 mei 2025 zijn de Compagnons van de Ommegang ter gelegenheid van hun jaarlijkse algemene vergadering samengekomen in de Prins Albertclub te Brussel.

Zij herdenken er de buitenlandse operaties en opdrachten waaraan zij deelnamen en waardoor onze Strijdkrachten een faam van doeltreffendheid hebben verworven.

Zij nemen deze gelegenheid te baat om U, het onvergankelijke vertrouwen te betuigen dat zij in België behouden. Zij verzekeren U van hun overtuiging dat de Dynastie het onontbeerlijke cement blijft dat alle Belgen met elkaar verbindt.

Oproep naar kandidaturen

De functie van vaandeldrager staat nu vacant binnen onze vereniging en staat open voor ieder lid. Het vereist ongeveer tien uitstapjes per jaar (compensatie word verstrekt).

Informatieverzoeken en kandidaturen per email verstuurd worden naar de Compagnon Voorzitter : leon.de.wulf@telenet.be

Appel à candidatures

La fonction de porte-drapeau est actuellement vacante au sein de notre association et est ouverte à tout membre. Elle requiert une dizaine de sorties par an (indemnités prévues).

Demandes de renseignements et candidatures à adresser au Compagnon Président : leon.de.wulf@telenet.be

IN MEMORIAM

Tableau d'Honneur des militaires morts en opération ou en mission / Eretabel van de militairen overleden in operatie of opdracht (*)

CONGO/KONGO 1960 : Arthur ALLIET, Denis BLOMMAERT, Clément BOSMANS, Willy CLAES, Norbert COENEN, Joannes DAEMS, René DE GREEF, Denis DELAHAUT, Wilfried DE PAEP, Romain DERVEAUX, Pierre DEVAREZ, Alfons FREDERIX, Willy GENBRUGGE, Gérard GHIJS, François GOOTS, Eduard HAENRAETS, Godefridus HAWINKEL, Jozef HOLSBEEK, Robert HOSSELET, Marcel INDEKEU, Ernest JACQUES, Jacques JONGEN, Emile LAURENT, Omer LEMMENS, Léon LENOIR, Michel LUYPAERTS, Maurice MAES, Étienne MARQUET, Albert MEEUWISSEN, Robert MEULEMANS, Raymond MEURIS, Jozef PEETERS, Georges PETERS, Alfons POELMANS, Jean PONCELET, August SCHAEVERS, Gaston SEGERS, Alexandre SOSNOWSKI, Henri SYBERS, Jozef THYS, Joseph TOUSSAINT, Paul VALGAERTS, Joseph VAN AKEN, Jean VAN GOMPEL, John VAN ROEY, Renatus VAN STEENBERGEN, Ludovicus VANHEUCKELOM, Renatus VANHOVE, Willy VERNELEN

KATANGA 1960-1961 : Raymond BUYSSCHAERT, Petrus CARON, Jean COLLET, Armand GESNOT, Gilles GIDDELO, Gaëtan HUMBLET, Henri JACQUEMART, Marcel LANIS, Arnold LE GRELLE, Robert LECLERCQ, Louis PEETERS, Georges RANDOUR, Walter SMETS, Jean TROKAY, André URBAIN, René VAN DAMME, Willy VAN HAUWAERT, Georges VLIEGHE, André WILLIQUET

DRAGON ROUGE/RODE DRAAK 1964 : Alphonse DEWAEGENEER, Albert WOUTERS

DRAGON NOIR/ZWARTE DRAAK 1964 : Lucien WELVAERT

OMMEGANG 1964-1965 : Frans ALLAEYS, Jean BAILLEUX, Raymond BORDON, Tommy CARPENTIER, Max COUCKE, Léon de BIÈVRE, Roger GENIS, René GLORIEUX, Hubert HERMAN, Robert JACOBS, René RAUCROIX, Ferdinand SÉVERIN

OPS SUD/OPS ZUID 1965-1966 : Lucien DE MAAT, Joseph SWINNEN

RWANDA 1994 : Bruno BASSINNE, Alain DEBATTY, Christophe DUPONT, Yannick LEROY, Stéphane LHOIR, Thierry LOTIN, Bruno MEAUX, Louis PLESCIA, Christophe RENWA, Marc UYTTEBROECK

Compagnons d'Honneur à titre posthume / Erecompagnons ten postume titel (*)

Etienne DELPERDANGE, Jean-Jacques DRUEZ, Padre Guy DEMOT, Roger HARDENNE, Pierre LEMERCIER, Joseph FERNET, G. LECOMTE, J. RIETJENS, R. GODINNE, Luc GORIS, Henri DIERICKX, André PROTIN, Gaston BEBRONNE, Jules CREVECOEUR, Jacques CAUFFMANN, Willy ROOMS, Albert LIEGEOIS, Jacques AMIABLE, André CLOSSET, Lucien GOUREMAN, Léon BRISSE, Roland SCHMIT, Lambert ASSELBERGHS, Emile GRAILLY, Michel BIDLOT, Louis VANDEWALLE, Louis VAN RANSBEECK, Nestor DUMONT, Calixte DEVOS, René HENRARD, Ghislain DEMUYNCK, Médard PLASSCHAERT, René HOTTART, Frans GEENEN, Michel DUQUESNE, Robert LAMOULINE, Armand VERDICKT

(*) Article 3 des statuts / Artikel 3 van de statuten

MISLUKKING IN BUKAVU

(publié en français dans les TTO's n° 172 et 173)

Door Compagnon
Jean-Pierre SONCK

3de deel

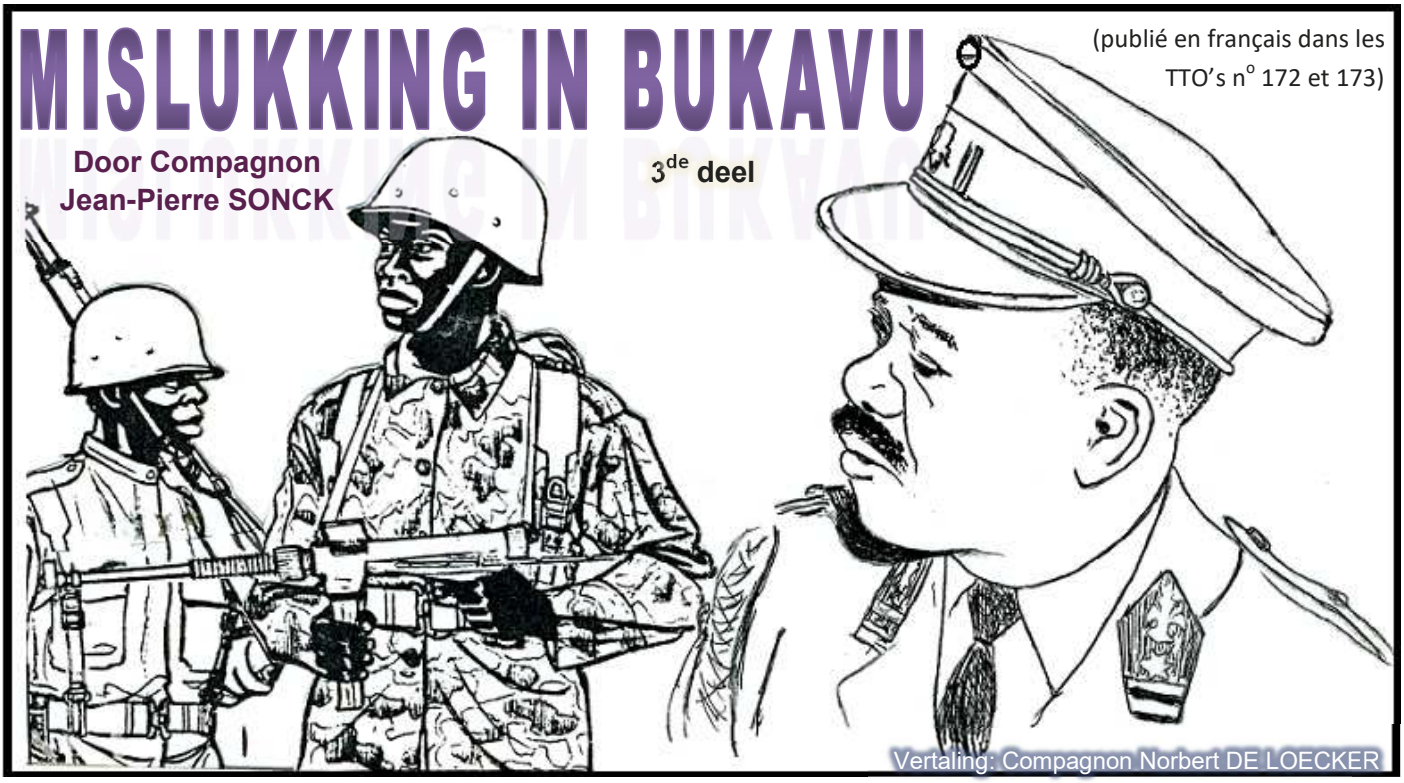

Vertaling: Compagnon Norbert DE LOECKER

Nieuw offensief (vervolgd)

Na deze inleidende plechtigheid, verondersteld om hen onoverwinnelijk te maken, zweren ze een plechtige eed om Simba te worden en er worden inkervingen geplaatst tussen beide ogen en op de borst. Deze tatoeages keren zich dikwijls tegen hen omdat ze een onfeilbaar middel is om hen te identificeren als gevangen rebel. De strijders zijn verzekerd een maandelijkse soldij te ontvangen van 3.000 FC en een prime van 250 CF per gevecht. In het geval van een overwinning krijgen ze een beloning van 20.000 FC en een job in de administratie. Het is een godsgeschenk voor de jonge werklozen!

Terwijl de 1ste Brigade van het APL de verliezen opstapelt in Kindu vallen de guerrillastrijders van kolonel Bidalira aan in de Ruzizi en trachten zich meester te maken van het vliegveld van Kamembe. De Bafulero botsen aan tegen de Rwandese Nationale Garde in stelling te Bugarama en lijden talrijke verliezen.

De T-28D voeren patrouilles uit in de Ruzizi vallei om nieuwe infiltraties te beletten. De Simba, voorzichtig geworden door de luchtaanvallen, vrezen de luchtmacht als de pest en verbergen zich bij het minste motorengeronk. De Europese gegijzelden van Uvira zijn gevangen genomen ten gevolge van een luchtaanval aan de boorden van het Tanganyika meer. Er wordt een konvooi vrachtduwbakken, met vrachtwagens en brandstof geladen, dat naar Kalundu voer vernietigd. Deze bombardementen veroorzaken woede bij Louis Bidalira. Er wordt op 26 augustus door monseigneur Caparzi, bisschop van Uvira, een dramatische oproep gelanceerd: "in Godsnaam en in naam van de mensheid, wij ondergetekende Europeanen, t.t.z.. Zes burgers, twaalf paters, negen zusters en ikzelf, reeds in gevangenis en slecht behandeld, smeken de bevoegde Amerikaanse en Belgische autoriteiten onmiddellijk alle bombardementen in de Regio Uvira te stoppen. Bij elk bombardement zullen er gegijzelden geëxecuteerd worden, dit treedt in voege vanaf morgen 27 augustus".

Er wordt op 25 augustus een afgezant naar Brazzaville gestuurd met als opdracht president Gbenye en de leden van de Nationale Raad voor Bevrijding uit te nodigen een bezoek te brengen aan de Maniema en andere reeds bevrijde provincies.

Christophe Gbenye en zijn medewerkers komen per vliegtuig toe in Bujumbura. Hij bereikt Uvira langs de baan en wordt op 30 augustus door president Musa Marandura, de lokale autoriteiten en bekende tovenaars ontvangen. Hij wordt gegroet door kolonel Louis Bidalira waarmee hij de troepen van het garnizoen schouwt. Deze zijn bewapend met lansen, knuppels, machetes, geweren en assagaaien en dragen eretekens en rozenkransen om de nek. Hij bezoekt de haven van Kalundu. De Cubaanse piloten van de CIA hebben hem aangevallen met tweemotorige Douglas B-26K. De haveninstallaties hebben geen antiluchtafweer meer. Verschillende depots van de “Chemins de Fer des Grands Lacs” werden vernietigd door raketten en machinegeweer en roken nog.

In Uvira, eerste stap van zijn bezoekprogramma aan de bevrijde regio’s, belooft Christophe Gbenye dat, als geen enkel Afrikaans land hem wapens levert om te kunnen weerstaan aan de vernietigende Amerikaanse strijdmacht, hij beroep zal doen op de duivel. Om 17.30 wacht op de Place de la Victoire, waar een tribune werd opgericht, een enorme volksmassa op hem. Zijn voertuig wordt begeleid door de Simba van het “Armée Populaire de Libération”, onder de leiding van hun dappere commandant kolonel Louis Bidalira. Ze scanderen slogans zoals : “President Gbenye, wij willen oprukken naar Leopoldstad”. Iedereen wil hem de hand schudden of hem aanraken en de nabije garde wordt overstelpt.

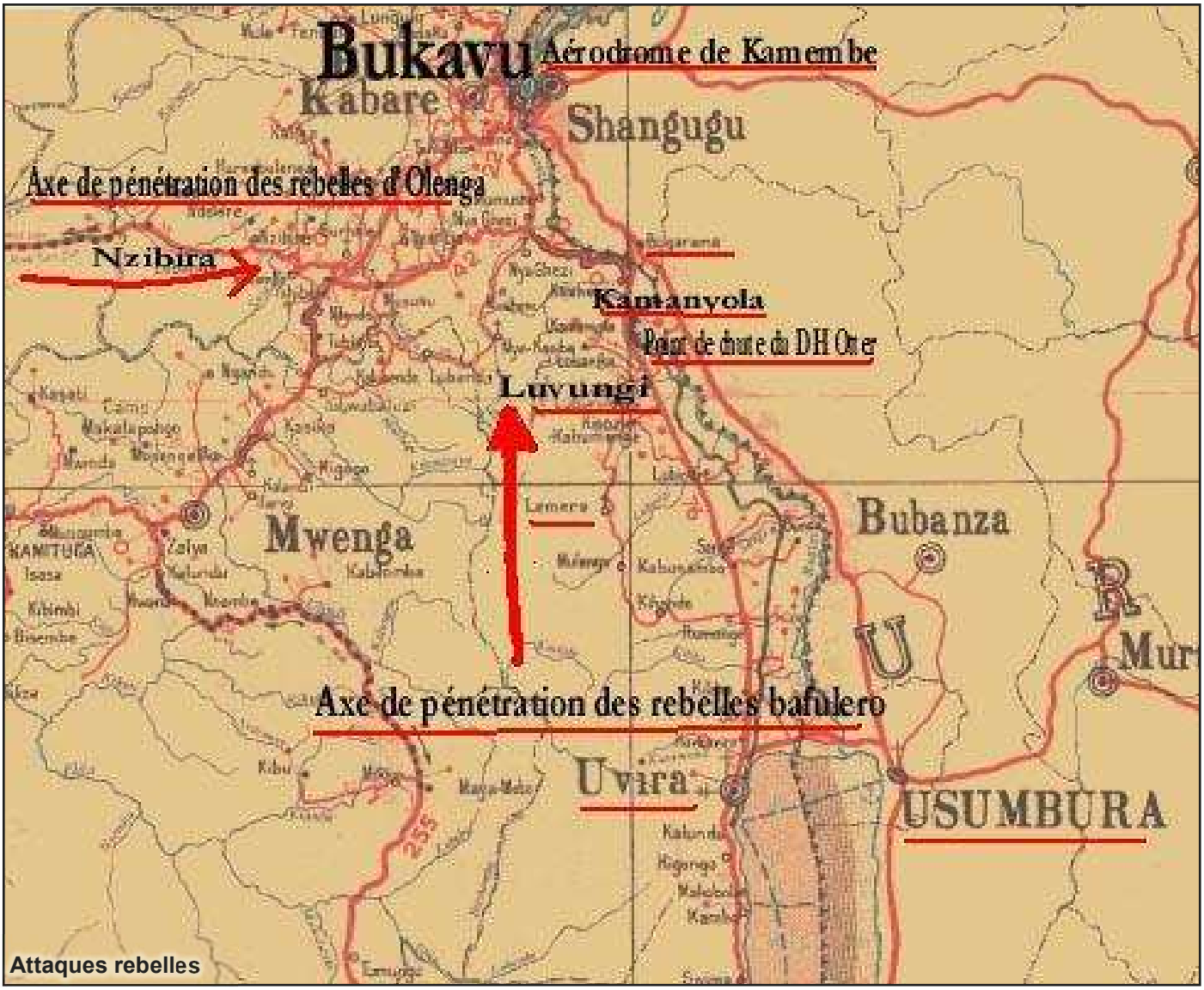

Attaques rebelles

De voorzitter van de CNL is vergezeld door de voorzitter van het revolutionair comité van Uvira, Musa Marandura. De kameraad en zijn medewerkers bestijgen de tribune onder een oorverdovend applaus en de territoriale secretaris wenst het hoofd van de Congolese revolutie welkom. Hij wenst dat hij al het mogelijke zou doen om wapens en munitie voor het APL te vinden. Verschillende sprekers nemen het woord waaronder Musa Marandura die verklaart dat de imperialisten mislukt zijn ondanks de bombardementen.

Nooit heeft hij weerstand ondervonden van de mobutisten. Kolonel Bidalira spreekt in naam van het APL en bevestigt: ”Mijn troepen zijn onkwetsbaar, ik heb nooit verschillende honderden doden kunnen vaststellen, het zijn vooral de mobutisten die vielen onder onze machetes en lansen”.

In Leopoldstad ontvangt de Nationale Veiligheid, geleid door de hoofdadministrateur Victor Nendaka, informatie over de opstand en in de dagelijkse debriefing over de inlichtingen van 2 september 1964, vermeldt de directeur van het Provinciaal Bureau van Bukavu een informatie uit zekere bron. De wapens van de communisten, bestemd voor de rebellen van het APL, zijn in Congo toegekomen. Ze werden in Dar-es-Salaam ontscheept, per trein vervoerd naar Kigoma, vervolgens per schip verzonden naar Bujumbura van waar ze langs de baan naar Uvira worden gebracht.

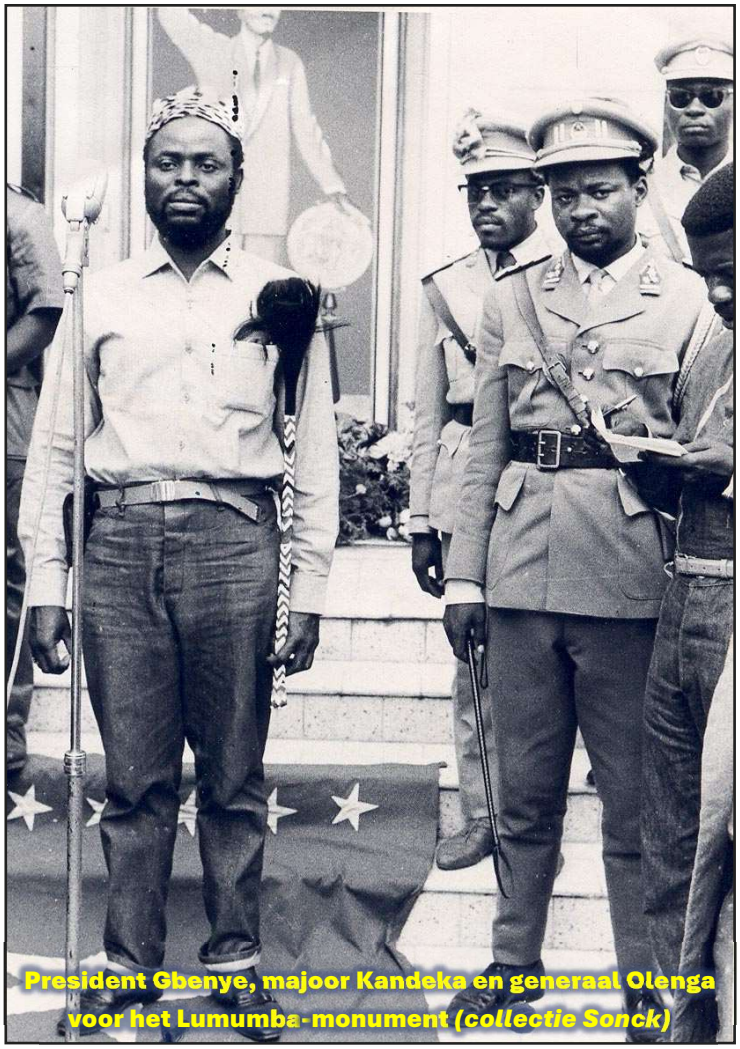
President Gbenye, majoor Kandeka en generaal Olenga voor het Lumumba-monument *(collectie Sonck)*

Het is niet de eerste keer dat communistische wapens langs Bujumbura worden aangebracht en tijdens de conferentie van de OUA in Addis Abeba, heeft de minister van Buitenlandse Zaken van Burundi toegegeven dat de wapens uit Tsjechoslowakije, bestemd voor de rebellen van Uvira, langs zijn land passeerden. Het HK van het ANC te Leopoldstad wijst op de dringendheid om Uvira opnieuw te veroveren om dit verkeer te stoppen.

De hulp die de kolonialen van Kivu bijgebracht hebben aan de ordestrijdkrachten levert hen waardering van de autoriteiten op. Ze worden geïntegreerd in het defensiesysteem in plaats gesteld door Lt Gaston Bebronne om de stad te beschermen tegen een nieuwe aanval. De regelmatige patrouilles naar de oversteekplaats van Nzibira worden uitgevoerd door Europese vrijwilligers. Lt Gaston Bebronne vernietigd de door de Simba gebouwde voorlopige brug over de Lujimbi met explosieven en legt er mijnen. De bedding van de rivier ligt vol vernielde karkassen van door de T-28D vernielde of door de Simba achtergelaten voertuigen waaronder de jeep van kolonel Dodds.

Op 30 augustus 1964 bezet Gaston Soumialot zijn post

van minister van Nationale Defensie in de regering van de Volksrepubliek Congo te Stanleystad. Hij wordt begeleid door majoor Bubu, een originele Ankusu uit Samba die dient als zijn persoonlijke lijfwacht. De Volksrepubliek Congo wordt erkend door zeven landen. Generaal Olenga is helemaal niet ontmoedigd door zijn mislukkingen. Hij deelt Gaston Soumialot, minister van Defensie, mee dat hij een nieuwe aanval op Bukavu voorbereidt. Op 9 september maakt generaal Olenga de bilan van de successen van zijn leger over aan president Gbenye. De hele Oostelijke Provincie is bevrijd en zijn moedige Simba omsingelen Coquilhatstad en Bukavu. In het Noordwesten van het land stormt het APL van de ene overwinning naar de andere en bezet Boende en Lisala.

Als minister van Nationale Defensie van de rebellenregering bezit Gaston Soumialot autoriteit over de commandant van het Volks Bevrijdingsleger doch de verstandhouding is verre van perfect tussen de twee mannen belast met het verzekeren van de overwinning van het CNL. Gaston Soumialot behandelt op een dag de opperbevelhebber als idioot en de generaal, geraakt in zijn eigenwaarde, misprijst de minister bij elke gelegenheid. Hij aarzelt niet hem bij officiële plechtigheden weg te duwen om voor hem te passeren. Gaston Soumialot geeft Nicolas Olenga het bevel naar het front terug te keren en men ziet hem nu vaker op zijn vooruitgeschoven Algemeen Hoofdkwartier Ops Kindu. Een door het ANC onderschept bericht meldt zijn aanwezigheid op 18 september. Generaal Olenga bereidt het nieuw offensief op Bukavu voor met de Chinese wapens langs Uvira binnengekomen. Hij kondigt opnieuw langs Radio Stanleystad aan dat hij als overwinnaar in Bukavu zal defileren. De opperbevelhebber begeeft zich vervolgens naar de tovenares Mama Marie Onema. Hij luistert naar haar voorspellingen. Die laten hem toe van de Simba fanatici te maken. Hij vraagt een Dawa, nog krachtiger om de overwinning te verzekeren. Als verantwoordelijke voor de oorlogsoperaties op het terrein moet hij 20.000 $ betalen aan Marie Onema.

Oprichting van de Codoki

Begin september wordt het peloton van het commando, afgekort CODOKI, van Kivu officieel opgericht in Bukavu als het 65ste peloton van het 6de Europees Commandobataljon. Het wordt administratief aan deze eenheid, samengesteld uit Franstalige huurlingen, aangehecht. De oprichting van de Codoki komt toe aan luitenant Gaston Bebronne die de hulp die de kolonialen bijbrengen aan de strijd tegen de Simba erg waardeert. Onder hen zijn er planters, garagehouders, handelaars en transporteurs die de wapens hebben opgenomen om hun adoptieland te verdedigen. Ze hebben hun werk verloren. Enkelen hebben hun goederen moeten achterlaten en hebben alles verloren. Ze hebben reeds de strijdkrachten van kolonel Mulamba, verschillende malen geholpen door schildwachten, escortes of vrachtwagenchauffeurs te leveren voor opdrachten van bevoorrading en vervoer van troepen. Anderen hebben militaire voertuigen hersteld of . Congolese soldaten gegidst door de straten van Bukavu.

Die ter plaatse ingezette vrijwilligers nemen als hoofddeksel een zwarte muts versierd met een commandodolk. Ze beschouwen zich niet als huurlingen alhoewel ze een formeel contract hebben getekend om het ANC te dienen en dat ze een Congolees uniform dragen. Ze beschikken over hun eigen kader en treden dikwijls op met hun eigen voertuig en hun persoonlijke bewapening. De eerste pelotonscommandant is luitenant Schindfessel, een reserveofficier die Korea heeft meebeleefd.

Hij wordt geholpen door de luitenanten Gaston Bebronne en Etienne Delperdange die zich de opdracht geven als zijn raadgever op te serve

Ze vormen strijders en treden in bepaalde gevallen op als hun commandanten. De eerste heeft een opleiding als Commando officier, de tweede is officier reserveparachutist. Hij is tevens geneesheer en is officieel verbonden aan het hospitaal van Katana. Kolonel Mulamba krijgt eveneens het 53ste Commando peloton van kapitein Maiden, samengesteld uit Zuidafrikanen, in versterking. Dit peloton, afgedeeld van het 5de Commandobataljon van Mike Hoare installeert zich in het Atheneum. Het neemt deel aan het militair defilé, in de stad georganiseerd om de bewoners gerust te stellen. Generaal Mobutu kondigt kolonel Mulamba aan dat als gevolg van zijn prachtige wapenfeiten hij benoemd wordt tot Stafchef van het HK/ANC te Leopoldstad. Kolonel Kabwenga-Benezeth zal hem vervangen aan het hoofd van de Ops/Kindu waarvan de aankomst wordt aangekondigd.

Kolonel Mulamba oordeelt dat zijn aanwezigheid te Bukavu noodzakelijk is want de soldaten vrezen dat hij de Dawa met zich zal meedragen. Ondertussen heeft de CIA een fictief bedrijf opgericht, WIGMO gedoopt, om de luchtsteun aan Congo door de Air Commando's te verzekeren. Twee supplementaire T-28D Trojan worden toegevoegd aan de toestellen op de vliegbasis Kamembe. De vliegtuigen van de WIGMO afdeling voeren regelmatig patrouilles uit op de baan Shabunda–Kindu. Alle voertuigen die op de baan rijden aan de andere zijde van de Lulimbe -rivier worden met raketten of machinegeweervuur vernietigd. De Cubaanse piloten vallen eveneens Uvira en de haven van Kalundu aan. Ze vernielen verdachte schepen die de verbinding verwezenlijken tussen Kalundu en Baraka op het Tanganyikameer. Een rebellengroep wordt waargenomen nabij Bukavu en de Ruzizivallei kent weer een intense vijandelijke activiteit. De door de 8ste en 13de ANC-bataljons verlaten stellingen zijn opnieuw door de Simba van generaal Bidalira bezet.

Hij ontwerpt het idee om de Rwandese verdediging te Bugarama te doorboren en zich meester te maken van het vliegveld van Kamembe om de bevoorrading van Bukavu te beletten. Ondertussen verzamelt generaal Olenga zijn leger in Kindu. Het bestaat uit bijna 3.000 Simba, vervoerd met een vijftigtal vrachtwagens gemarkeerd met Ops Bukavu. Hij geeft het bevel tot vertrek van het nieuw rebellenoffensief naar Bukavu en neemt plaats, te samen met de officieren van zijn staf in Mercedes voertuigen, in Stanleystad opgeëist. De rebellentroepen, voorafgegaan door een lichte vrachtwagen met machinegeweer en door twee voertuigen die Oerlikon 20 mm kanonnen slepen slagen erin tot op zestig km van Bukavu te komen zonder opgemerkt te worden. De tovenaars hebben de luchtdreiging weerstaan met nieuwe Dawa.

Op 28 september verrassen de Cubaanse piloten twaalf met rebellen geladen voertuigen die zich klaar maken om de onbewaakte doorwaadplaats van Nzibira door te trekken. Ze vallen ze aan met raketten en vernielen drie vrachtwagens. Ze verspreiden eveneens rebellengroepen die zich te voet verplaatsen. Aan het Walungu kruispunt stopt generaal Olenga zijn Mercedes, getooid met een luipaardenvel op de radiator en hij zendt luitenant-kolonel Nguba langs de baan van de planters om de stad in de tang te nemen. De voorhoede van deze rebellenkolonne bereikt op 29 september Mushweshwe. Ze bevindt zich op 18 km van de stad doch stoot op een barricade gevormd door een compagnie van het 8ste Infanteriebataljon opgesteld aan de Evangelische Missie.

LtKol Nguba wordt met meerdere van zijn mannen gedood en zijn kolonne trekt in de grootste verwarring terug. De compagniecommandant van de ANC-compagnie deelt langs de radio het goede nieuws mee aan het HK-Ops Kivu. Kolonel Mulamba verheugt zich met het nieuws doch is ongerust over de voornaamste offensieve tak, gemeld op de baan van Shabunda. Een verpleegster van de protestantse missie die naar Walungu reed ontsnapt ternauwernood aan de Simba van Olenga. Ze verwittigt kolonel Mulamba over hun komst. Luitenant Gaston Bebronne rijdt met de jeep naar het atheneum om de Zuidafrikanen te waarschuwen. Ondertussen verzamelt kolonel Mulamba de ANC-troepen en de Katangese gendarmes. Hij besluit de vijand aan te vallen buiten de stad. De WIGMO-luchtmacht is gealarmeerd doch de T-28D van de Cubanen opereren in Walikale-regio. Ze worden door de controletoren van Kamembe terug geroepen.

De ANC-kolonne, geleid door de Codoki wordt voorafgegaan door een gepantserde Ferret auto. Ze trekt door de gemeente Bagira op 7 km van het centrum van Bukavu. Aan de uitgang van deze gemeente ontplooien de soldaten zich in hinderlaag langs de baan naar Shabunda om de Simba te verrassen. De vijand wordt tussen twee vuren genomen en tracht rechtsomkeer te maken doch de voertuigen hebben vuur gevat en blokkeren de doortocht. Paniek maakt zich meester bij de rebellen die te voet vluchten. Ze geraken niet ver want ze worden achtervolgd door Bashi strijders. Weinigen bereiken levend Kindu. De Cubaanse piloten zetten zich neer op het vliegveld van Kamembe om bij te tanken en munitie bij te laden ten einde de kolonne aan te vallen van generaal Olenga die opnieuw naar Kindu terug trekt. De opperbevelhebber van het APL slaagt erin met zijn Mercedes te vluchten doch meerdere met rebellen geladen voertuigen worden verrast aan de doorwaadplaats Nzibira.

Ze beëindigen hun terugtocht onder het vuur en raketten.

In deze regio van bergen, bedekt met wouden, zijn laag scherende vluchten moeilijk omwille van kronkelende wegen, afgeboord met bomen maar de Cubaanse piloten

De T28D FA477 in vlucht (*Hellström-collectie*)

Jeep recce CoDoKi

verrichten krachttoeren. Twee agenten van de MGL zijn tijdens het offensief verdwenen. Charles Bourge, gedelegeerd beheerder van dit bedrijf, vraagt aan een groep Codoki om hen te gaan zoeken. De twee Europeanen werden door de Simba gevangen genomen die hen gebruikt hebben als menselijk schild tegen de luchtaanvallen doch deze slagen erin te ontsnappen tijdens de luchtaanval van de Cubanen op de rebellenkolonne. Ze worden opgevangen door de Bashi die in een stormloop jacht maken op de Simba.

Na de strijd maakt kolonel Mulamba het bilan op van de overwinning.

De vijand telt bijna 250 in hinderlaag gedood. Er werden een tiental vrachtwagens en voertuigen, talrijke Chinese wapens, een mortier 81 mm, mortieren 60 mm en twee kanonnen Oerlikon 20 mm heroverd. Op 4 oktober 1964 worden de luitenanten Henckaerts en Trooster door kolonel Marlière naar het HK Ops Kindu in versterking gestuurd, de ene als raadgever bij de officier S3, de andere als raadgever bij de officier S4. Eric Henckaerts heeft ook als opdracht Lt Bebronne te helpen die zich onder ander bezig houdt met de opleiding van de Codoki. Ondanks het verbod zich in eerste lijn te begeven voelen deze militairen van de BMTB zich moreel verplicht de Codoki bij verschillende gelegenheden te begeleiden. Tijdens de zelfde periode vervangt kolonel Kabwenga-Benezeth kolonel Mulamba aan het hoofd van de Ops Kindu.

— Einde —

Let op: Eric Henckaerts sprak over zijn beginjaren bij de Militaire Technische Assistentie in Congo (ATMB) op Kivu in TTO n^{r}. 89 van het 1ste kwartaal van 1996 en in de volgende.

COURRIER van Compagnon René URBAIN

"*Een welgemeende goede dag Mr. Sonck,*

Ik heb uw artikel 'Mislukking te Bukavu' gelezen in de laatste Tam Tam [NVDR: TTO n^{r} 173].

Ik ben René URBAIN, de adjudant Urbain in jouw verhaal.

Ik houd eraan twee rechtzettingen aan jouw artikel aan te brengen.

De eerste is dat kolonel Mulamba ons wel degelijk het bevel heeft gegeven om naar Shangugu te evacueren, want wij waren niet-operationele, doch wij zijn er niet gebleven. Wij zijn vertrokken met het voertuig van majoor Diericks in de Ruzizivlakte om juist het dertiende infanteriebataljon, bevolen door majoor POTOPOTO, warm te maken voor actie want het was niet zeker dat hij op de hoogte was van de laatste gebeurtenissen in Bukavu en we hebben de verplaatsing zodanig gedaan om 's nachts langs de grote brug over de Ruzizi – via Rwanda - Bukavu te bereiken en daardoor heeft dat bataljon 's morgens vroeg een tegenaanval uitgevoerd om de stad uit te zuiveren.

Het is tijdens de nacht dat we de Belgische consul Olivier en Eugène Cornez, die nabij de post werd gekwetst, hebben ontmoet. Hun

voertuig werd door de rebellen met een machinegeweer beschoten en de chauffeur Fabry werd met een kogel in het hoofd gedood. Eugène Cornez kreeg een kogel door een oorlel. Hij heeft zelfs meegeholpen om, samen met de consul, André Dujardin en Guy Moreau het lichaam van Fabry te bergen.

De volgende morgen konden we ons naar het HK van Mulamba, dat vrijgemaakt was, begeven, alhoewel er nog overal geschoten werd en konden we naar Kamembe rijden om de versterkingen : Katangese gendarmes, Lt Bebronne en Lt Henckaerts, die met een Amerikaanse C-130 toekwamen, op te vangen.

De tweede is het feit dat we ongewapend waren, ik heb geen enkel ANC-wapen ontvangen, majoor Diericks had, ik weet niet waar, een Amerikaans M1 karabijn gevonden en ik heb slechts twee dagen later een GP overgenomen van een adjudant, ex-ANC, die naar de rebellen was overgelopen. Het was slechts wanneer ik uit verlof terug kwam, begin 1965, en terug keerde langs Bukavu, dat majoor Bombois - Staf ANC – mij een nieuwe FAL heeft toegewezen die ik op de ANC-basis heb gekregen. Voor de goede orde, aangezien ik voorlopig Bukavu moest verlaten voor de Ommegang-kolonne had ik een machinepistool Vigneron, bemachtigd op de rebellen.

Ziedaar Mr. Sonck, deze gebeurtenissen zijn steeds in mijn geheugen gegrift, voor mij is het alsof het gisteren was. Ik was 22 jaar en juist voor dat de rebellen aankwamen was ik alleen als Belgische militair bij de MTS. Majoor Diericks was met verlof en is terug gekeerd juist voor de invasie. Het zijn gebeurtenissen die men niet vergeet, doch in het algemeen waren wij op de hoogte.

Ik geef u de opdracht deze informatie aan de Ommegang mede te delen.

Dank bij voorbaat
Met vriendelijke groeten

R. Urbain”

Na de gevechten in Bukavu schudt kolonel Mulamba de hand van adjudant René Urbain, een van de Belgische militairen in het logistieke team. Links van hem staat adjudant Warnant *(foto R. Urbain)*.

Compagnons Ommegang
- Agenda 2025 -

Mardi	**4/11/2025**	**Club Prince Albert Bruxelles**	Grand Conseil
Dinsdag		**Prins Albert Club Brussel**	Grote Raad
Mardi	**11/11/2025**[2]	Colonne du Congrès Bruxelles	Armistice 1918
Dinsdag		Congreszuil Brussel	Wapenstilstand 1918
Samedi	**15/11/2025**[2]	Cathédrale SS.M&G Bruxelles	Te Deum Fête du Roi
Zaterdag		S-M&S-G Kathedraal Brussel	Te Deum Koningsdag
Jeudi	**4/12/2025**[1]	Club Prince Albert Bruxelles	Journée des Retrouvailles
Donderdag		Prins Albert Club Brussel	Dag van het Weerzien
±	**10/12/2025**	L'Oasis/Q. Housiau Peutie	Expédition TTO 207
		L'Oasis/K. Housiau Peutie	Expeditie TTO 207

1 Inscription avec formulaires spécifiques

2 Vous souhaitez participer ? Envoyer le nom de l'activité, ainsi que vos nom, prénom, adresse, n° de carte d'identité et n° national au Compagnon Président.

1 Inschrijving met specifieke formulieren

2 Wenst je deel te nemen? Meldt de naam van de activiteit alsook jouw naam, voornaam, adres, nr identiteitskaart en rijksregisternummer aan de Compagnon-Voorzitter.

Foto's / Photos:
Chantal BAUKENS
Compagnon Freddy VANDER LINDEN

Proposé par le Voorgesteld door

Compagnon Jempy Bonjean†

Extraits du débat sur Kolwezi suite au film de Pierre Sergent « La Légion saute sur Kolwezi » (suite)

Gen GRAS :

Avant l'opération, les rebelles ont déjà été prévenus par un coup de téléphone à Alger donné par un délégué syndical, dont je tairai le nom, de la centrale. À Orly, des tracts circulaient pour que les syndicalistes s'opposent au plein des avions.

Mr BOREL, Comité Zaïre :

Nous avons organisé les contacts entre la Croix-Rouge et le FNLC, il s'en est suivi le communiqué du FNLC marquant son accord pour l'évacuation pacifique des civils, l'Angola et la Zambie étaient d'accord.

Nous avons demandé que le gouvernement belge contacte son homologue zaïrois pour obtenir le cessez-le-feu et son accord pour l'évacuation des Congolais/Zaïrois et ressortissants étrangers, étant entendu que dans ses statuts, la Croix-Rouge ne fait pas de discrimination.

Qui a donc refusé sinon le gouvernement zaïrois et Mobutu qui avait tout intérêt à

Uittreksels uit het debat na de film van Pierre Sergent "Het Legioen springt boven Kolwezi" (vervolgd)

Gen GRAS :

Vóór de operatie zijn de rebellen reeds op de hoogte gebracht door een telefoonoproep in Algiers van een syndicale afgevaardigde en waarbij ik de naam van de centrale zal verzwijgen. In Orly werden folders rondgedeeld met als doel dat de syndicalisten zich zouden verzetten tegen het bijtanken van de vliegtuigen.

M. BOREL, Zaïre Comité :

We hebben contacten georganiseerd tussen het Rode Kruis en het FNLC, daarop is een mededeling gekomen van het FNLC waarin hun akkoord voor de vredelievende evacuatie van de burgers: Angola en Zambia waren akkoord.

We hebben de Belgische regering gevraagd haar Zaïrese tegenhanger te contacteren om een staakt het vuren te bekomen en haar akkoord voor de evacuatie van de Congolezen/Zaïrezen en de buitenlandse onderdanen, gezien het in zijn statuten opgenomen is dat het Rode Kruis niet aan discriminatie doet.

Wie weigerden, anders dan de Zaïrese regering en Mobutu, die er alle belang bij

privilégier une opération militaire pour sauver son régime ?

VDB :

À aucun moment, ni vous ni le Comité Zaïre n'avez fait de propositions claires, et le lendemain vous êtes passé aux menaces.

Mr HAUWAERT, cadre Gécamines :

J'étais à Kamina en 64, nous savions déjà avant que l'opération allait avoir lieu à cause des radios étrangères.

Pour revenir à Kolwezi, j'y étais depuis 16 ans déjà. L'attaque a eu lieu samedi peu avant 6 heures du matin. Nous avons été surpris, car l'année d'avant il y eut une première tentative précédée par de nombreux signes avant-coureurs. Cette fois rien, la surprise était totale. Personnellement, je ne crois pas du tout à l'intervention de la Croix-Rouge. Si le gouvernement avait continué à écouter la Croix-Rouge, nous serions encore tous là-bas.

Lundi, lorsque les contacts ont eu lieu avec la Croix-Rouge, il y avait déjà beaucoup de morts dans les rues, des assassinats perpétrés soit par des Katangais, soit par des Zaïrois.

Samedi, les choses se sont bien passées, nous n'étions pas menacés, on nous a dit que le travail reprendrait lundi. Mais déjà dimanche les choses ont dégénérées. On a eu l'impression que l'encadrement du début disparaissait, donc les gens arrivés à Kolwezi, attention, je n'ai vu aucun Cubain ni Allemand de l'Est, et

hadden een militaire operatie te starten om zijn regime te redden?

VDB :

Op geen enkel ogenblik hebben noch jullie noch het Comité Zaïre duidelijke voorstellen gedaan en de volgende dag kwamen jullie bedreigingen.

M. HAUWAERT, Gécamines kader :

In 1964 was ik in Kamina en wij wisten door de buitenlandse radio's reeds dat de operatie ging plaats vinden.

Om terug te komen op Kolwezi…ik was daar reeds 16 jaren. De aanval greep plaats op zaterdag vóór 6 uur 's morgens. We waren verrast daar het jaar voordien was een eerste poging voorafgegaan door talrijke voortekenen. Deze keer niets, de verrassing was compleet. Persoonlijk geloof ik niet in de tussenkomst van het Rode Kruis. Indien de regering zou blijven luisteren hebben naar het Rode Kruis zouden we allen er nog steeds zijn.

Maandag, wanneer de contacten met het Rode Kruis plaats grepen, lagen er reeds vele doden op de straten, moordpartijen gepleegd ofwel door de Katangezen, ofwel door de Zaïrezen.

Zaterdag is alles goed verlopen, we werden niet bedreigd, men had ons gezegd dat het werk maandag zou hervat worden. Doch reeds zondag liepen de zaken uit de hand. We hadden de indruk dat de omkadering van het begin aan 't verdwijnen was, dus, mensen die in Kolwezi zijn toegekomen, pas op, ik heb geen enkele Cubaan, noch Oost-Duitser gezien, en dat vanaf dat een deel

cela dès qu'une partie de la population locale a été recrutée et armée.

Il faut aussi parler de la réaction favorable de la population locale. Les Lundas sont évidemment bien accueillis par les Lundas, le terrain leur était favorable. Les représentants du Régime Mobutu étaient eux de moins en moins appréciés et beaucoup de Zaïrois ont été tués. Par rapport aux Forces Armées Zaïroise (FAZ), chaque 15 du mois, c'est la paie à la Gécamines, les soldats des FAZ sont alors de sortie, ils procèdent à des contrôles des papiers et tentent de piquer les salaires.

Soldats zaïrois alignés "prêts à tirer" posent pour les photographes à l'aéroport de Kolwezi après l'avoir repris aux rebelles katangais.

Zaïrese soldaten staan in de rij "klaar om te schieten" en poseren voor fotografen op het vliegveld van Kolwezi nadat ze het vliegveld hebben heroverd op de Katangese rebellen.

L'opération a échoué grâce à l'intervention des expatriés qui ont fait fuir les rebelles. Il n'y avait plus de risque de la part des éléments du FNLC mais bien de la population des cités parasites tellement l'exubérance et l'excitation étaient grandes, l'envie de pillages et de sang dominait. Les premiers rebelles arrivés étaient OK. Non, vraiment, la Croix-Rouge n'aurait rien pu empêcher.

Pendant la journée après le départ des expatriés, les FAZ ont vidé toutes les maisons, les C-130 faisaient la navette avec les meubles, voitures etc…Jusque là, des quartiers entiers étaient encore intacts…

Concernant le quartier P2, il était effectivement

van de lokale bevolking gerekruteerd en bewapend was.

Er moet ook gepraat worden over de gunstige reactie van de lokale bevolking. De Lunda werden uiteraard goed onthaald door de Lunda, de regio was hen gunstig gezind. De vertegenwoordigers van het Mobutu-regime werden minder en minder gewaardeerd en vele Zaïrezen werden gedood. In verband met de "Forces Armées Zaïroise (FAZ)" , elke 15de van de maand was het betaaldag bij de Gécamines en is het uitgangsdag voor de soldaten van de FAZ. Ze gaan dan over tot controles van de documenten en trachtten salarissen te stelen.

De operatie mislukte dank zij de tussenkomst van de expats die de rebellen op de vlucht jaagden. Er bestond geen enkel risico meer vanuit de kant van de FNLC maar wel vanuit de bevolking van de aanpalende wijken, zo groot was de uitbundigheid en de opwinding, de wil om plunderen en bloed vergieten overheerste. De eerst aangekomen rebellen waren OK -. Neen , echt , het Rode Kruis had niets kunnen vermijden.

Tijdens de dag na het vertrek van de expats hebben de FAZ alle woningen leeg gemaakt, de C-130 pendelden met meubelen, auto's enz. Tot dan waren de wijken nog intact…

Wat betreft het P2-kwartier, het werd

tenu par des FAZ jusque mercredi midi. Il y avait une sorte de no man's land entre les FAZ et les rebelles, Ces quartiers n'ont pas été touchés. Après le départ des Paras, ma maison a été remise par la direction de la Gécamines à un lieutenant des FAZ. Au mois d'août, un ami s'est rendu à Kolwezi pour voir l'état de ma maison, il a failli être arrêté car c'était devenu «un domaine militaire ». En novembre, un autre ami s'y est rendu pour constater qu'il ne restait plus rien…

Mr RADU, le rescapé de P2 :

Mercredi, 4 jours après l'arrivée des rebelles :

L'avant-midi, nous avons été regroupés à une quinzaine. Déjà dimanche nous avions eu des ennuis avec les FAZ, ils nous avaient arrêtés et emmenés, nous sommes restés toute la nuit

inderdaad bezet gehouden door de FAZ tot woensdag middag. Er bestond een soort "niemands land" tussen de FAZ en de rebellen. Aan die wijken werden niet geraakt. Na het vertrek van de Para's werd mijn huis door de directie van Gécamines overgemaakt aan een luitenant van de FAZ. Tijdens augustus is een vriend naar Kolwezi gegaan om te kijken hoe de staat van mijn huis was. Hij werd bijna gearresteerd omdat het "militair domein" was geworden. In november is een andere vriend er naar toe gegaan om vast te stellen dat er niets van over bleef…

M. RADU, de overlevende van P2 :

Woensdag 17 mei, 4 dagen na de aankomst van de rebellen :

In de voormiddag werden we gehergroepeerd tot een vijftiental. Reeds zondag hadden we moeilijkheden met de FAZ, ze hadden ons gearresteerd en meegenomen, we werden de

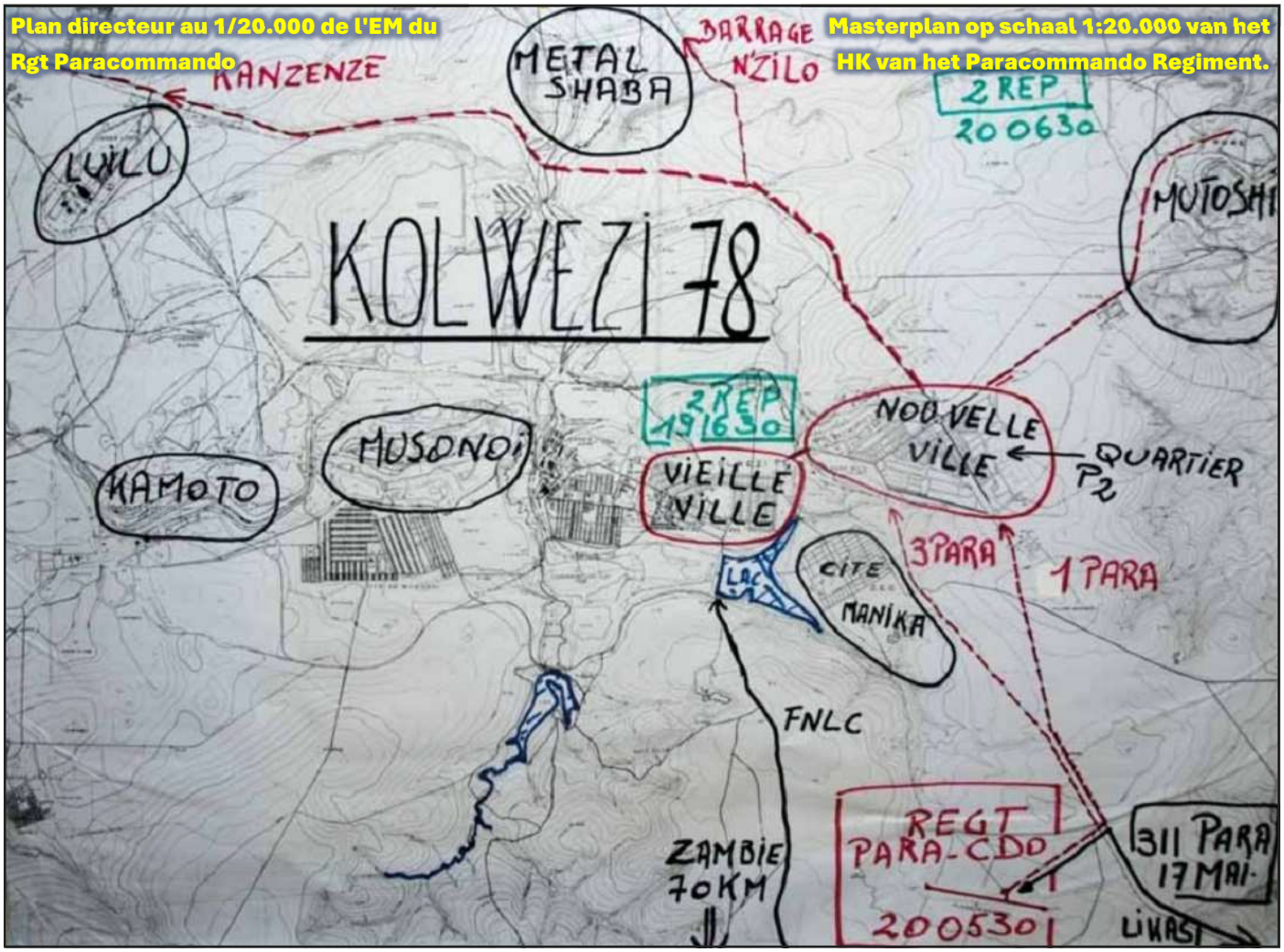

du dimanche coincés par les FAZ, le matin, nous sommes retournés chez des amis.

Mercredi avant-midi, les FAZ sont donc venus nous chercher manu militari, pas de discussion, pour nous emmener à leur Quartier Général avec nos voitures. Des Européens allaient venir nous évacuer en hélicoptère et nous allions être conduits à l'aérodrome (on n'y croyait pas aux hélicoptères).

La maison où nous nous trouvions était tenue par les FAZ. Après une heure, ils nous ont conduits dans une autre maison au Nord du quartier P2, juste à côté du camp des FAZ.

Une vingtaine de militaires des FAZ tenait la maison.

Après une demi-heure, ils se sont énervés, ont discuté entre eux puis sont partis vers la brousse en tirant.

Aussitôt je les voyais revenir (car je croyais d'abord qu'il s'agissait des mêmes), il s'en est suivi une bagarre générale, des balles perdues nous frôlaient, nous étions une quarantaine, j'étais couché avec mon épouse et mon enfant.

On nous a tiré dessus, peut-être par mégarde puis volontairement, je crois qu'on a même

Un des charniers
Een van de massagraven

ganse nacht door de FAZ vast gehouden, 's morgens zijn we teruggekeerd naar vrienden.

Woensdag voormiddag zijn de FAZ ons op militaire wijze komen ophalen, zonder discussie, om ons met onze voertuigen naar hun Algemeen Hoofdkwartier te brengen. Er zouden Europeanen ons met helikopters komen evacueren en we zouden naar het vliegveld worden geleid (we geloofden niet in de helikopters).

De woning waar we ons bevonden was in de handen van de FAZ. Na één uur hebben ze ons naar een ander huis gebracht ten noorden van het P2-kwartier, juist naast het kamp van de FAZ.

Het huis werd bezet door een twintigtal militairen van de FAZ.

Na een half uur werden ze zenuwachtig, discussieerden ze onder elkaar en zijn ze al schietend naar de brousse vertrokken. Onmiddellijk nadien zag ik ze terugkomen (want eerst dacht ik dat het dezelfde waren), daarop ontstond een algemene vechtpartij, we hoorden verloren kogels langs onze oren fluiten, we waren met een veertigtal, ik lag op de grond met mijn vrouw en mijn kind.

Ze schoten op ons , eerst per ongeluk, later bewust, ik denk dat men zelfs granaten in de

lancé des grenades dans la pièce. Cela a duré 5, 6, 10 minutes, puis le calme est revenu. Un premier type est rentré dans la pièce en tirant à terre puis est ressorti.

C'était la confusion, ils ont fait sortir les gens qui se trouvaient à l'arrière de la maison dont je faisais partie avec mon enfant. Ce sont ceux-là même qui nous ont tiré dessus qui cette fois nous emmenaient. Nous étions une dizaine de rescapés, nous avons été emmenés vers la cité Manika, j'ai laissé mon épouse pour morte. J'étais moi-même blessé, j'avais très difficile à marcher, on nous a alors mis dans des jeeps, il y eut une discussion, le chef déclarait qu'il n'y avait plus de résistance à Kolwezi et qu'ils tenaient Kolwezi.

C'était des rebelles mais ceux qui nous emmenaient étaient originaires de Kolwezi, ils s'étaient habillés en kaki. Nous avons traversé la cité Manika, tous étaient très excités contre les blancs, tous faisaient la fête aux rebelles qui se faisaient déposer chez eux avec armes et bagages, ils étaient chez eux ! Ils ne nous ont pas achevé sans doute pour nous présenter comme butin de guerre à la population.

Après quelques palabres, peut-être grâce au chef qui devait faire partie de l'encadrement venu de Zambie, nous avons été conduits les uns à l'hôpital, les autres en prison.

kamer heeft gesmeten. Dat heeft 5, 6, 10 minuten geduurd, nadien is de rust weergekeerd. Een eerste individu is de kamer binnengekomen , heeft in de vloer gevuurd en is opnieuw naar buiten gegaan.

Het is één en al verwarring. Ze hebben mensen, die zich achterin het huis bevonden, waarvan ik en mijn kind deel van uitmaakten, verplicht om naar buiten te gaan. Het waren zij die op ons gevuurd hadden die ons deze keer mee namen. We waren met ongeveer een tiental overlevenden die naar de Manika-wijk werden meegenomen. Ik heb mijn vrouw voor dood achter gelaten. Ikzelf was gekwetst en had het moeilijk om te gaan. Men heeft ons dan in jeeps gezet, er was discussie… de commandant verklaarde dat er in Kolwezi geen weerstand meer was en dat ze Kolwezi in handen hadden.

Het waren rebellen doch diegene die ons meenamen waren oorspronkelijk van Kolwezi en in kaki gekleed. We hebben de Manika-wijk doorgelopen… ze waren allen erg opgewonden tegen de blanken, allen vierden de rebellen die bij hen thuis werden afgezet, ze waren thuis!! Ze hebben ons waarschijnlijk niet afgemaakt om ons als oorlogsbuit aan de bevolking te kunnen tonen.

Na wat over en weer gepraat, en dank zij de commandant die waarschijnlijk deel uitmaakte van de omkadering uit Zambia, werden de enen naar het hospitaal , de anderen naar de gevangenis gebracht.

De jeudi à vendredi, entre 4 et 5 heures du matin, les rebelles ont commencé à quitter Kolwezi, ils ont vidé l'hôpital indigène de leurs blessés. Entre-temps, j'ai appris que mon épouse s'y trouvait, blessée, on l'a ramenée à l'hôpital des Européens pour ne pas la laisser seule. Je l'ai retrouvée vivante le lendemain.

Etienne Ugeux, journaliste :

L'intéressé s'étend sur le mécontentement de Mobutu à l'encontre des Belges qui ne l'auraient pas prévenu de leur intervention, tandis que les Français lui avaient remis le commandement de leurs troupes… Le journaliste parle du charnier de l'épouvante, regrette que deux pays de l'Union Européenne n'aient pu se mettre d'accord.

Ceci étant, selon lui, l'opposition Zaïroise était très contente de l'action humanitaire des Belges qui n'ont tué personne et très mécontente des Français qui ont tué un grand nombre de Zaïrois.

VDB :

Manque de coordination ? Non, le général a dit qu'il avait pris seul la décision, donc voilà…

Concernant les accusations de racisme au moment de l'évacuation, j'ai ici l'Ordre Ministériel officiel qui donne les directives suivantes :

Van donderdag tot vrijdag, tussen 4 en 5 uur in de morgen, zijn de rebellen begonnen met Kolwezi te verlaten, ze hebben hun gewonden uit het inlands hospitaal gehaald. Ondertussen heb ik vernomen dat mijn vrouw daar was opgenomen, gekwetst, men heeft haar naar het Europees hospitaal gebracht om haar niet alleen te laten. Ik heb haar de volgend dag levend teruggevonden.

Etienne UGEUX, journalist :

De betrokkene wijdt uit over het ongenoegen van Mobutu ten overstaan van de Belgen die hem niet zouden hebben geïnformeerd over hun tussenkomst terwijl de Fransen hem het opperbevel van hun troepen hadden overgemaakt. …. De journalist spreekt over een massagraf van terreur, betreurt dat twee landen van de Europese Unie er niet in geslaagd zijn tot een akkoord te komen.

Dit gezegd zijnde, was volgens hem de Zaïrese oppositie zeer tevreden over de humanitaire actie van de Belgen die niemand gedood hebben en erg ontevreden over de Fransen die een groot aantal Zaïrezen gedood hebben

VDB :

Gebrek aan coördinatie? Neen, de generaal heeft zelf verklaard dat hijzelf alleen de beslissing genomen heeft? Dus vandaar….

Wat de beschuldigingen van racisme betreft op het ogenblik van de evacuatie heb ik hier het officieel Ministerieel Bevel dat volgende richtlijnen geeft : de westerse onderdanen opvangen, in ieder geval is het u toegelaten om alle maatregelen te treffen om elke persoon in gevaar te

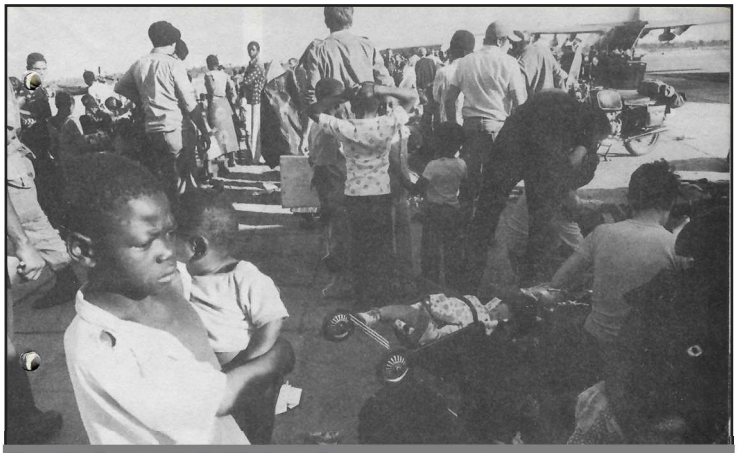

Sur l'aéroport de Kolwezi des centaines de réfugiés attendent de prendre place dans les avions qui les amèneront à Kamina.

Op het vliegveld van Kolwezi staan honderden vluchtelingen te wachten om aan boord te gaan van de vliegtuigen die hen naar Kamina zullen brengen.

accueillir les ressortissants occidentaux, toutefois, vous êtes autorisés à prendre toute mesure pour protéger, délivrer et emmener à l'aéroport toute personne en danger en répondant à l'appel qui vous parviendra d'une source sûre, au cas où les otages seraient entraînés par l'assaillant et que vous jugez votre action capable de les délivrer, vous êtes autorisés à le faire sans franchir la frontière.

Nous avons embarqué dans nos avions des Zaïrois, Russes, Indous etc…

Louis Tobback :

Notre hésitation venait de ce que les premiers jours nous n'avons pas su jusqu'où cela allait aller. À ce moment, personne pas même un Français ne pariait sur l'avenir politique de Mobutu. Concernant la présence militaire dans la région avant les événements, il y avait 15.000 Cubains en Angola pour 110 Belges et 65 Français au Zaïre.

Un légionnaire :

L'entraînement de la Légion n'a qu'un but, un seul, c'est de faire de vous une machine bien rôdée, prête à partir à l'assaut sans comprendre. Nous n'avons pas à réfléchir. On envoie un légionnaire en opération pour mourir. S'il meurt, il a rempli son contrat…

— FIN —

beschermen, naar de luchthaven te brengen en de persoon er af te leveren door elke telefoonoproep te beantwoorden die bij jullie toekomt vanuit een betrouwbare bron. In het geval dat de gegijzelden door de aanvaller zouden meegesleurd worden en dat u oordeelt dat het door uw actie mogelijk zou zijn om hen te bevrijden is het u toegelaten dit uit te voeren zonder de grens te overschrijden.

We hebben in onze vliegtuigen Zaïrezen, Russen, Hindoes enz. laten instijgen……

Louis Tobback :

Onze aarzeling kwam van het feit dat de eerste dagen we niet geweten hebben waartoe dit alles ons zou leiden. Op dat ogenblik was er niemand, zelfs niet één Fransman, die een zicht had op de politieke toekomst van Mobutu. Wat de militaire vertegenwoordiging vóór de gebeurtenissen in de regio betreft waren er 15.000 Cubanen in Angola tegenover 110 Belgen en 65 Fransen in Zaïre.

Een Legionair :

De training van het Legioen heeft slechts één doel, één enkel, om van de mannen een goed gerodeerde machine te maken, klaar om aan te vallen zonder te begrijpen. We hoeven niet na te denken. Men stuurt een legionair op operatie om te sterven. Als hij sterft heeft hij zijn contract vervult…

— EINDE —

UITNODIGING

U wordt hartelijk uitgenodigd, met of zonder uw partner, met één of enkele vrienden (in ieder geval vindt u er ter plaatse…) om deel te nemen aan de

Dag des Weerziens Ommegang

op donderdag 4 december 2025

Rendez-vous: **Prins Albert Club (PAC)**
Karmelietenstraat 20 ~ 1000 Brussel
"Parking 2 Portes" beschikbaar aan de Naamsepoort(± 350m)

Programma:

10.30 U	Ontvangst - Koffie
11.00 U	Dodenhulde Ommegang
11.15 U	Presentatie "Les opérations de sauvetage et d'évacuation du Congo en juillet 1960" door Compagnon Michel NEYT
12.00 U	Aperitief
13.00 U	Toast aan de Koning + Maaltijd des Weerziens

Deelname in de kosten: 45 € per persoon, alles inclusief. Inschrijving met het formulier hier onder.

Weerziens op 24 november 2025 — Inschrijvingsformulier

Dag des Weerziens Ommegang

Donderdag 4 december 2025

Formulier terug te zenden **VOOR maandag 24 november2025**
aan Compagnon Didier WILLAERT (Didier.Willaert@Outlook.fr)
Kerselarengaard 53 te 7850 EDINGEN

Ik ondergetekende : .....(NAAM en voornaam)

wonende : .....

..... ……., zal deelnemen aan de Dag des Weerziens in PAC.

Ik zal vergezeld door (aantal) .....perso(o)n(en). Naam en voornaam van de begeleidende personen : .

.....

.....

.....

Ik stort op bankrekening IBAN : BE17 3101 7279 9021 (BIC : BBRUBEBB) van de "Compagnons van de Ommegang" te 1160 BRUSSEL, het bedrag van :

…. x 45,00 € = ... €

Eventuele gift : ..... €

Uw inschrijving is pas effectief na betaling op onze rekening

Datum : .....

Handtekening : .....

TOTAAL = ... €, en ik vermeld als mededeling : "Weerziens" en de naam.

INVITATION

Vous êtes cordialement invité, avec ou sans votre partenaire, avec ou sans quelques amis (de toutes façons vous en retrouverez sur place...), à participer à la

Journée de Retrouvailles Ommegang

le jeudi 4 décembre 2025

Rendez-vous: **Club Prince Albert (CPA)**
Rue des Petits Carmes 20 ~ 1000 Bruxelles
« Parking 2 Portes » disponible à la Porte de Namur (± 350m)

Programme:

10.30 H	Accueil - Café
11.00 H	Appel aux morts Ommegang
11.15 H	Exposé « Les opérations de sauvetage et d'évacuation du Congo en juillet 1960 » par le Compagnon Michel NEYT
12.00 H	Apéritif
13.00 H	Toast au Roi + Repas des Retrouvailles

Participation aux frais: 45 € par personne, tout compris. Inscription via le formulaire ci-dessous.

Journée de Retrouvailles Ommegang

Jeudi 4 décembre 2025

Formulaire à renvoyer **AVANT le lundi 24 novembre 2025**
au Compagnon Didier WILLAERT (Didier.Willaert@Outlook.fr)
Clos des Cerisiers 53 à 7850 ENGHIEN

Je soussigné : ..... (NOM et prénom)

habitant : .....

..... ……., participerai à la Journée de Retrouvailles au CPA.

Je serai accompagné de (nombre) ..... personne(s). Nom et prénom des accompagnants : .....

.....

.....

.....

Je verse au compte bancaire IBAN : BE17 3101 7279 9021 (BIC : BBRUBEBB) des « Compagnons de l'Ommegang » à 1160 BRUXELLES, la somme de :

…. x 45,00 € = ... €

Don éventuel : ..... €

Votre inscription ne sera effective qu'après versement sur notre compte

Date : .....

Signature : .....

TOTAL = ...€, et je mentionne dans la communication : « Retrouvailles » et le nom.

Retrouvailles le 24 novembre 2025 — Formulaire d'inscription

Belgian Parade at Cenotaph of London

12 July 2025

Foto's / Photos:
Chantal BAUKENS
Charlène VANDER LINDEN
Compagnon Freddy VANDER LINDEN

Foto's / Photos:
Chantal BAUKENS
Christian BERTEAU
RTBF